

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM OCENIANIA, KLASYFIKOWANIA
I PROMOWANIA UCZNIÓW ORAZ PRZEPROWADZANIA EGZAMINU ÓSMOKLASISTY
W SZKOLE PODSTAWOWEJ im. KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO W HŁUDNIE**

Zatwierdzony na posiedzeniu Rady Pedagogicznej

w dniu 28 września 2020 roku

SPIS TREŚCI

I PODSTAWY PRAWNE

II STRUKTURA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU OCENIANIA

1. Przepisy ogólne.	s. 2
2. Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów w Szkole Podstawowej im. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Hłudnie.	s. 3
3. Egzamin przeprowadzany w ostatnim roku nauki w Szkole Podstawowej im. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Hłudnie.	s. 18
4. Sposoby gromadzenia informacji o uczniach.	s. 25
5. Wewnątrzszkolny system oceniania edukacja wczesnoszkolna – Szkoła Podstawowa im. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Hłudnie.	s. 28

III ZASADY OCENY ZACHOWANIA UCZNIA

1. Szkolna ocena zachowania ucznia Szkoły Podstawowej im. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Hłudnie.	s. 47
2. Kryteria i warunki oceniania zachowania uczniów.	s. 49
3. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne zachowania i ich uzasadnienie.	s. 49
4. Tryb ustalania oceny zachowania.	s. 54

IV OCENA WIADOMOŚCI, UMIEJĘTNOŚCI ORAZ ZACHOWANIA UCZNIÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH INTELEKTUALNIE

1. Uczniowie z lekką niepełnosprawnością intelektualną.	s. 55
2. Uczniowie z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną.	s. 58

V ZASADY OCENIANIA W NAUCZANIU ZDALNYM W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO W HŁUDNIE

1. Ocenianie nauczania, zachowania i promowanie uczniów w okresie nauczania zdalnego	s. 59

I PODSTAWY PRAWNE

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, 1560, 1669 i 2245).
2. Rozporządzenie MEN z 22 lutego 2019r. w sprawie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2019 poz. 373).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 czerwca 2017 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. 2017 poz. 1147).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 poz. 1643).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty (Dz. U. 2017 poz. 1512).

II STRUKTURA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU OCENIANIA

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1

1. Wewnątrzszkolny System Oceniania określa warunki i sposób oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w publicznych szkołach podstawowych i gimnazjach dla dzieci i młodzieży.
2. Przepisów nie stosuje się do dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością w stopniu głębokim.
3. Warunki przeprowadzania sprawdzianów oraz ich formy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie określają odrębne przepisy.
4. Zasady oceniania z religii określają odrębne przepisy.

§ 1a

Ilekoć w rozporządzeniu jest mowa o specyficznych trudnościach w uczeniu się, należy przez to rozumieć trudności w uczeniu się odnoszące się do uczniów w normie intelektualnej, którzy mają trudności w przyswajaniu treści nauczania, wynikające ze specyfiki ich funkcjonowania percepcyjno-motorycznego i poznawczego, nie uwarunkowane schorzeniami neurologicznymi.

Rozdział 2

Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów w Szkole Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Hłudnie

§ 2

1. Ocenianiu podlegają:

- 1) osiągnięcia edukacyjne ucznia;
 - 2) zachowanie ucznia.
- 2. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej, określonej w odrębnych przepisach i realizowanych w szkole programów nauczania, uwzględniających tę podstawę.**
- 3. Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznawaniu przez wychowawcę klasy, nauczycieli oraz uczniów danej klasy stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych oraz obowiązków ucznia określonych w statucie szkoły.**

§ 3

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych i zachowania ucznia odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego.

2. Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:

- 3) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
- 4) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
- 5) udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;
- 6) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
- 7) dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia;
- 8) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

3. Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:

- 1) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych;
- 2) ustalanie kryteriów oceniania zachowania;

- 3) ustalanie ocen bieżących i śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, a także śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
 - 4) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych;
 - 5) ustalanie rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
 - 6) ustalanie warunków i trybu otrzymania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
 - 7) ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia.
4. Szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego określa statut szkoły, z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia.

§ 4

1. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o:
 - 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
 - 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
 - 3) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych;
 - 4) skutkach nagannej rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania ucznia.
2. Wychowawca klasy na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o warunkach i sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania oraz o warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.

§ 5

1. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).
2. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę.
3. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów), sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia jest udostępniana uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom).

§ 6

1. Nauczyciel jest obowiązany indywidualizować pracę z uczniem na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.
2. Nauczyciel jest obowiązany dostosować wymagania edukacyjne, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:
 - 1) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym;
 - 2) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie tego orzeczenia;
 - 3) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii;
 - 4) nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt 1–3, który jest objęty pomocą psychologiczno – pedagogiczną w szkole na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów;
 - 5) posiadającego opinię lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego – na podstawie tej opinii.

§ 6a

1. Opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się, może być wydana uczniowi nie wcześniej niż po ukończeniu klasy III szkoły podstawowej i nie później niż do ukończenia szkoły podstawowej.

§ 7

1. Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego, zajęć technicznych, plastyki, muzyki i zajęć artystycznych bierze się przede wszystkim pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, a w przypadku wychowania fizycznego – także systematyczność udziału ucznia w zajęciach oraz aktywność ucznia w działaniach podejmowanych przez szkołę na rzecz kultury fizycznej.

§ 8

1. Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z wykonywania określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego, na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia tych ćwiczeń wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.
2. Przyjmuje się dwa rozwiązania uwzględniające stan zdrowia ucznia:

- 1) możliwość zwolnienia ucznia z wykonywania określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego; podstawą do tego zwolnienia będzie opinia lekarza wskazująca, jakich ćwiczeń fizycznych (czy też – jakiego rodzaju ćwiczeń) ten uczeń nie może wykonywać oraz przez jaki okres. W tym przypadku uczeń uczestniczy w realizacji zajęć wychowania fizycznego z ograniczeniem wykonywania niektórych, wskazanych przez lekarza ćwiczeń fizycznych. Uczeń ten jest przez nauczyciela oceniany i klasyfikowany. Nauczyciel wychowania fizycznego jest obowiązany dostosować wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia oceny klasyfikacyjnej do indywidualnych potrzeb i możliwości określonych w opinii o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego, wydanej przez lekarza;
 - 2) możliwość całkowitego zwolnienia ucznia z realizacji zajęć wychowania fizycznego. Zwolnienia dokonuje dyrektor szkoły na podstawie opinii lekarza o braku możliwości uczestniczenia ucznia w zajęciach wychowania fizycznego, przez okres wskazany w tej opinii. W tym przypadku uczeń nie uczęszcza na zajęcia wychowania fizycznego i przez okres zwolnienia nie jest z nich oceniany.
3. Jeżeli okres zwolnienia z realizacji zajęć wychowania fizycznego uniemożliwia ustalenie śródrocznej, rocznej lub semestralnej oceny klasyfikacyjnej, uczeń nie podlega klasyfikacji, natomiast w dokumentacji przebiegu nauczania wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.
 4. Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z realizacji zajęć wychowania fizycznego, zajęć komputerowych lub informatyki, na podstawie opinii o braku możliwości uczestniczenia ucznia w tych zajęciach wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.
 5. Jeżeli okres zwolnienia ucznia z realizacji zajęć, o którym mowa w ust. 2, uniemożliwia ustalenie śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.

§ 9

1. Dyrektor szkoły na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) oraz na podstawie opinii poradni psychologiczno- pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, zwalnia do końca danego etapu edukacyjnego ucznia z wadą słuchu, z głęboką dysleksją rozwojową, z afazją, niepełnosprawnościami sprzężonymi lub z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z nauki drugiego języka obcego nowożytnego.
2. W przypadku ucznia, o którym mowa w ust. 1, posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania zwolnienie z nauki drugiego języka obcego nowożytnego może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.
3. W przypadku zwolnienia ucznia z nauki drugiego języka obcego nowożytnego w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.

§ 10

1. Klasyfikacja śródroczna polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania i zachowania ucznia oraz ustaleniu śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.
2. Klasyfikacja śródroczna ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym polega na okresowym podsumowaniu jego osiągnięć edukacyjnych z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, z uwzględnieniem ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, opracowanym dla ucznia na podstawie przepisów, o których mowa w § 6 ust. 2 pkt 1, i zachowania ucznia oraz ustaleniu śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.
3. Klasyfikację śródroczną uczniów przeprowadza się co najmniej raz w ciągu roku szkolnego nie później jednak niż do końca stycznia.
4. Klasyfikacja roczna w klasach I-III szkoły podstawowej polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych z zajęć edukacyjnych i zachowania ucznia w danym roku szkolnym oraz ustaleniu opisowej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych i rocznej opisowej oceny klasyfikacyjnej zachowania. W przypadku:
 - 1) obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustala się jedną roczną ocenę klasyfikacyjną z tych zajęć;
 - 2) dodatkowych zajęć edukacyjnych ustala się jedną roczną ocenę klasyfikacyjną z tych zajęć.
5. Klasyfikacja roczna ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w klasach I-III szkoły podstawowej polega na podsumowaniu jego osiągnięć edukacyjnych z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, z uwzględnieniem ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, opracowanym dla ucznia na podstawie przepisów i zachowania ucznia w danym roku szkolnym oraz ustaleniu jednej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.
6. Klasyfikacja roczna, począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania i zachowania ucznia w danym roku szkolnym oraz ustaleniu rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.
7. Klasyfikacja roczna ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, polega na podsumowaniu jego osiągnięć edukacyjnych z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, z uwzględnieniem ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno - terapeutycznym, opracowanym dla ucznia na podstawie przepisów i zachowania ucznia w danym roku szkolnym oraz ustaleniu rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.

8. Przed rocznym (semestralnym) klasyfikacyjnym zebraniem plenarnym Rady Pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne oraz wychowawca klasy są obowiązani poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanych dla niego rocznych (semestralnych) ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i przewidywanej rocznej (semestralnej) ocenie klasyfikacyjnej zachowania na tydzień przed wystawieniem oceny.

§ 11

1. Śródroczne i roczne (semestralne) oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne, a śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania - wychowawca klasy po zasięgnięciu opinii nauczycieli, uczniów danej klasy oraz ocenianego ucznia.
2. Śródroczne i roczne (semestralne) oceny klasyfikacyjne z dodatkowych zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne dodatkowe zajęcia edukacyjne. Roczna (semestralna) ocena klasyfikacyjna z dodatkowych zajęć edukacyjnych nie ma wpływu na promocję do klasy programowo wyższej (na semestr programowo wyższy) ani na ukończenie szkoły.
3. Śródroczną i roczną (semestralną) ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ustala nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne.

§ 12

1. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.
2. Przy ocenach bieżących dopuszcza się stosowanie znaków + lub -.
3. Roczne (semestralne) oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, ustala się w stopniach według następującej skali:

1) stopień celujący	6
2) stopień bardzo dobry	5
3) stopień dobry	4
4) stopień dostateczny	3
5) stopień dopuszczający	2
6) stopień niedostateczny	1
4. Pozytywnymi ocenami klasyfikacyjnymi są oceny ustalone w stopniach, o których mowa w ust. 3 pkt 1–5.

5. Negatywną oceną klasyfikacyjną jest ocena ustalona w stopniu, o którym mowa w ust. 3 pkt 6.
6. W klasach I-III szkoły podstawowej śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych są ocenami opisowymi.
7. Roczna opisowa ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych uwzględnia poziom opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla I etapu edukacyjnego oraz wskazuje potrzeby rozwojowe i edukacyjne ucznia związane z przewyżnianiem trudności w nauce lub rozwijaniem uzdolnień.
8. Oceny bieżące oraz śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych dla uczniów z niepełnosprawnością umysłową w stopniu umiarkowanym lub znacznym są ocenami opisowymi.
9. Oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych nie mają wpływu na ocenę klasyfikacyjną zachowania.

§ 13

1. Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania uwzględnia następujące podstawowe obszary:
 - 1) wywiązywanie się z obowiązków ucznia;
 - 2) postępowanie zgodne z dobrem społeczności szkolnej;
 - 3) dbałość o honor i tradycje szkoły;
 - 4) dbałość o piękno mowy ojczystej;
 - 5) dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób;
 - 6) godne, kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią;
 - 7) okazywanie szacunku innym osobom.
2. Śródroczną ocenę klasyfikacyjną zachowania ustala się według skali określonej w statucie szkoły.
3. Roczną i śródroczną ocenę klasyfikacyjną zachowania, począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, ustala się według następującej skali:
 - 1) wzorowe;
 - 2) bardzo dobre;
 - 3) dobre;
 - 4) poprawne;
 - 5) nieodpowiednie;
 - 6) naganne.

4. W klasach I-III szkoły podstawowej śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne zachowania są ocenami opisowymi.
5. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne zachowania dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym są ocenami opisowymi.
6. Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej zachowania ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia lub odchylenia rozwojowe należy uwzględnić wpływ stwierdzonych zaburzeń lub odchylenia na jego zachowanie na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania lub opinii PP-P, w tym poradni specjalistycznej.
7. Ocena klasyfikacyjna zachowania nie ma wpływu na:
 - 1) oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych;
 - 2) promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły z zastrzeżeniem ust 8.
8. Rada Pedagogiczna może podjąć uchwałę o niepromowaniu do klasy programowo wyższej lub nieukończeniu szkoły przez ucznia, któremu w danej szkole co najmniej dwa razy z rzędu ustalono naganną roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania.

§ 14

1. Jeżeli w wyniku klasyfikacji śródrocznej, stwierdzono, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia uniemożliwi lub utrudni mu kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej, nauczyciel danego przedmiotu umożliwia uczniowi uzupełnienie braków.

§ 15

1. Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku lub wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.
2. Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny.
3. Na wniosek ucznia nieklasyfikowanego z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności lub na wniosek jego rodziców (prawnych opiekunów) rada pedagogiczna może wyrazić zgodę na egzamin klasyfikacyjny.
4. Egzamin klasyfikacyjny zdaje również uczeń:
 - 1) realizujący, na podstawie odrębnych przepisów, indywidualny program lub tok nauki;
 - 2) spełniający obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą.
5. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadzany dla ucznia, który spełnia obowiązek szkolny poza szkołą, nie obejmuje obowiązkowych zajęć edukacyjnych: technika, zajęcia techniczne,

plastyka, muzyka, zajęcia artystyczne i wychowanie fizyczne oraz dodatkowych zajęć edukacyjnych.

6. Uczniowi, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, zdającemu egzamin klasyfikacyjny nie ustala się oceny zachowania.
7. Egzaminy klasyfikacyjne przeprowadza się w formie pisemnej i ustnej z zastrzeżeniem ust. 8.
8. Egzamin klasyfikacyjny dla ucznia, o którym mowa ust.1 i 3 z plastyki, muzyki, zajęć artystycznych, techniki, zajęć technicznych, informatyki, zajęć komputerowych i wychowania fizycznego ma przede wszystkim formę zadań praktycznych.
9. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się nie później niż w dniu poprzedzającym dzień zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych.
10. Termin egzaminu klasyfikacyjnego uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami).
11. Egzamin klasyfikacyjny dla ucznia spełniającego obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą przeprowadza komisja, w której skład wchodzi:
 - 1) dyrektor szkoły albo nauczyciel wyznaczony przez dyrektora szkoły – jako przewodniczący komisji;
 - 2) nauczyciel albo nauczyciele obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z których jest przeprowadzany ten egzamin.
12. Egzamin klasyfikacyjny dla ucznia nieklasyfikowanego z powodu usprawiedliwionej nieobecności i ucznia nieklasyfikowanego z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności przeprowadza komisja, w której skład wchodzi:
 - 1) nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne – jako przewodniczący komisji;
 - 2) nauczyciel prowadzący takie same lub pokrewne zajęcia edukacyjne.
13. Przewodniczący komisji uzgadnia z uczniem oraz jego rodzicami (prawnymi opiekunami), liczbę zajęć edukacyjnych, z których uczeń może zdawać egzaminy w ciągu jednego dnia.
14. W czasie egzaminu klasyfikacyjnego mogą być obecni - w charakterze obserwatorów - rodzice (prawni opiekunowie) ucznia.
15. Z egzaminu klasyfikacyjnego sporządza się protokół, zawierający w szczególności:
 - 1) nazwę zajęć edukacyjnych z których był przeprowadzony egzamin;
 - 2) imiona i nazwiska osób wchodzących w skład komisji;
 - 3) termin egzaminu klasyfikacyjnego;
 - 4) imię i nazwisko ucznia; zadania egzaminacyjne;

5) ustaloną ocenę klasyfikacyjną.

16. Do protokołu dołącza się odpowiednio pisemne prace ucznia, zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia i zwięzłą informację o wykonaniu przez ucznia zadania praktycznego. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
17. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu klasyfikacyjnego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły.
18. W przypadku nieklasyfikowania ucznia z obowiązkowych lub dodatkowych zajęć edukacyjnych, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „nieklasyfikowany”.

§ 16

1. Uzyskana w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego roczna (semestralna) ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych jest ostateczna z zastrzeżeniem § 17.
2. Ustalona przez nauczyciela albo uzyskana w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego niedostateczna roczna (semestralna) ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego z zastrzeżeniem § 17 i § 19 ust 1.
3. Ustalona przez wychowawcę klasy roczna ocena klasyfikacyjna zachowania jest ostateczna z zastrzeżeniem § 17 ust.1.

§ 17

1. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny.
2. Zastrzeżenia mogą być zgłaszane nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych od dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych.
3. Dyrektor szkoły w przypadku stwierdzenia, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania zostały ustalone niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tych ocen, powołuje komisję, która:
 - 1) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych – przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia oraz ustala roczną ocenę klasyfikacyjną;
 - 2) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania – ustala roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania.

4. Sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia z plastyki, muzyki, zajęć artystycznych, zajęć technicznych, informatyki, zajęć komputerowych i wychowania fizycznego ma przede wszystkim formę zadań praktycznych.
5. Sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia przeprowadza się nie później niż w terminie 5 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń.
6. Termin sprawdzianu uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami.
7. W skład komisji, która przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia oraz ustala roczną ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych wchodzi:
 - 1) dyrektor szkoły albo nauczyciel wyznaczony przez dyrektora szkoły – jako przewodniczący komisji;
 - 2) nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne;
 - 3) nauczyciel prowadzący takie same lub pokrewne zajęcia edukacyjne.
8. Nauczyciel, o którym mowa w ust. 7 pkt 2, może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku dyrektor szkoły powołuje w skład komisji innego nauczyciela prowadzącego takie same zajęcia edukacyjne, z tym że powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.
9. W skład komisji ustalającej roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania wchodzi:
 - 1) dyrektor szkoły albo nauczyciel wyznaczony przez dyrektora szkoły – jako przewodniczący komisji;
 - 2) wychowawca oddziału;
 - 3) nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w danym oddziale;
 - 4) przedstawiciel samorządu uczniowskiego;
 - 5) przedstawiciel Rady Rodziców.
10. Komisja, o której mowa w ust.9, ustala roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania w terminie 5 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń.
11. Ocena jest ustalana w drodze głosowania zwykłą większością głosów. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego komisji.
12. Z posiedzenia komisji, o której mowa w ust.9 sporządza się protokół zawierający w szczególności:
 - 1) imiona i nazwiska osób wchodzących w skład komisji;
 - 2) termin posiedzenia komisji;
 - 3) imię i nazwisko ucznia;
 - 4) wynik głosowania;

- 5) ustaloną ocenę klasyfikacyjną zachowania wraz z uzasadnieniem.
- 13.** Ze sprawdzianu wiadomości i umiejętności ucznia sporządza się protokół, zawierający w szczególności:
- 1) nazwę zajęć edukacyjnych, z których był przeprowadzony sprawdzian;
 - 2) imiona i nazwiska osób wchodzących w skład komisji;
 - 3) termin sprawdzianu wiadomości i umiejętności;
 - 4) imię i nazwisko ucznia;
 - 5) zadania sprawdzające;
 - 6) ustaloną ocenę klasyfikacyjną.
- 14.** Do protokołu, o którym mowa w ust. 13, dołącza się odpowiednio pisemne prace ucznia, zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia i zwięzłą informację o wykonaniu przez ucznia zadania praktycznego.
- 15.** Protokoły, o których mowa w ust. 12 i 13, stanowią załączniki do arkusza ocen.
- 16.** Ustalona przez komisję, o której mowa w ust. 3 pkt. 1 i 2 roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych oraz roczna ocena klasyfikacyjna zachowania nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny.
- 17.** Ocena ustalona przez komisję jest ostateczna, z wyjątkiem negatywnej rocznej oceny klasyfikacyjnej, która może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego.
- 18.** Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu wiadomości i umiejętności w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły w uzgodnieniu z uczniem i jego rodzicami.

§ 18

- 1.** Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskał ocenę niedostateczną z jednych albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych, może zdawać egzamin poprawkowy z tych zajęć.
- 2.** Egzamin poprawkowy przeprowadza się w formie pisemnej i ustnej.
- 3.** Egzamin poprawkowy z plastyki, muzyki, zajęć artystycznych, zajęć technicznych, informatyki, zajęć komputerowych i wychowania fizycznego ma przede wszystkim formę zadań praktycznych.
- 4.** Egzamin poprawkowy przeprowadza się w ostatnim tygodniu ferii letnich.
- 5.** Termin egzaminu poprawkowego wyznacza dyrektor szkoły do dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno- -wychowawczych.
- 6.** Egzamin poprawkowy przeprowadza komisja, w której skład wchodzi:

- 1) dyrektor szkoły albo nauczyciel wyznaczony przez dyrektora szkoły – jako przewodniczący komisji;
 - 2) nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne;
 - 3) nauczyciel prowadzący takie same lub pokrewne zajęcia edukacyjne.
7. Nauczyciel, o którym mowa w ust. 6 pkt 2, może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach.
8. W takim przypadku dyrektor szkoły powołuje w skład komisji innego nauczyciela prowadzącego takie same zajęcia edukacyjne, z tym że powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.
9. Z egzaminu poprawkowego sporządza się protokół, zawierający w szczególności:
- 1) nazwę zajęć edukacyjnych, z których był przeprowadzony egzamin;
 - 2) imiona i nazwiska osób wchodzących w skład komisji;
 - 3) termin egzaminu poprawkowego;
 - 4) imię i nazwisko ucznia;
 - 5) zadania egzaminacyjne;
 - 6) ustaloną ocenę klasyfikacyjną.
10. Do protokołu dołącza się odpowiednio pisemne prace ucznia, zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia i zwięzłą informację o wykonaniu przez ucznia zadania praktycznego. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
11. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez dyrektora szkoły, nie później niż do końca września.
12. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej i powtarza klasę (semestr) z zastrzeżeniem ust. 13.
13. Uwzględniając możliwości edukacyjne ucznia szkoły podstawowej, Rada Pedagogiczna może jeden raz w ciągu danego etapu edukacyjnego promować do klasy programowo wyższej ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, pod warunkiem że te obowiązkowe zajęcia edukacyjne są, zgodnie ze szkolnym planem nauczania, realizowane w klasie programowo wyższej.

§ 19

1. Uczeń klasy I–III szkoły podstawowej otrzymuje w każdym roku szkolnym promocję do klasy programowo wyższej.
2. W wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych poziomem rozwoju i osiągnięć ucznia w danym roku szkolnym lub stanem zdrowia ucznia, Rada Pedagogiczna może postanowić o powtarzaniu klasy przez ucznia klasy I–III szkoły podstawowej, na wniosek wychowawcy oddziału po

zasięgnięciu opinii rodziców ucznia lub na wniosek rodziców ucznia po zasięgnięciu opinii wychowawcy oddziału.

3. Na wniosek rodziców ucznia i po uzyskaniu zgody wychowawcy oddziału albo na wniosek wychowawcy oddziału i po uzyskaniu zgody rodziców ucznia Rada Pedagogiczna może postanowić o promowaniu ucznia klasy I i II szkoły podstawowej do klasy programowo wyższej również w ciągu roku szkolnego, jeżeli poziom rozwoju i osiągnięć ucznia rokuje opanowanie w jednym roku szkolnym treści nauczania przewidzianych w programie nauczania dwóch klas.
4. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, uczeń otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych otrzymał roczne pozytywne oceny klasyfikacyjne.
5. O promowaniu do klasy programowo wyższej ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym postanawia Rada Pedagogiczna, uwzględniając ustalenia zawarte w indywidualnym programie edukacyjno—terapeutycznym.
6. Uczeń szkoły podstawowej, który posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego i ma opóźnienie w realizacji programu nauczania co najmniej jednej klasy, a który odpowiednio w szkole podstawowej uzyskuje ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych oceny uznane za pozytywne w ramach wewnątrzszkolnego oceniania oraz rokuje opanowanie w jednym roku szkolnym treści nauczania przewidzianych w programie nauczania dwóch klas, może być promowany do klasy programowo wyższej również w ciągu roku szkolnego.
7. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, uczeń otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej (na semestr programowo wyższy), jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, uzyskał roczne (semestralne) oceny klasyfikacyjne wyższe od oceny niedostatecznej z zastrzeżeniem, że Rada Pedagogiczna może podjąć uchwałę o niepromowaniu do klasy programowo wyższej lub nieukończeniu szkoły przez ucznia, któremu w danej szkole co najmniej dwa razy z rzędu ustalono naganną roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania.
8. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskał z obowiązkowych zajęć edukacyjnych średnią ocen co najmniej 4,75 oraz co najmniej bardzo dobrą ocenę zachowania, otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej z wyróżnieniem.
9. Uczniowi, który uczęszczał na dodatkowe zajęcia edukacyjne, religię do średniej ocen, o której mowa w ust. 8, wlicza się także roczne oceny uzyskane z tych zajęć.
10. Laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim oraz laureat lub finalistą ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej otrzymuje z danych zajęć edukacyjnych najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną.

11. Uczeń, który nie spełnił warunków określonych w ust. 4, nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej i powtarza klasę (semestr) z zastrzeżeniem ust. 12.
12. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej (na semestr programowo wyższy) i powtarza klasę (semestr) z zastrzeżeniem, że uwzględniając możliwości edukacyjne ucznia szkoły podstawowej, Rada Pedagogiczna może jeden raz w ciągu danego etapu edukacyjnego promować do klasy programowo wyższej ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, pod warunkiem, że te obowiązkowe zajęcia edukacyjne są zgodnie ze szkolnym planem nauczania i realizowane w klasie programowo wyższej.

§ 20

1. Uczeń kończy szkołę podstawową jeżeli:
 - 1) w wyniku klasyfikacji końcowej otrzymał ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych pozytywne końcowe oceny klasyfikacyjne;
 - 2) przystąpił ponadto do egzaminu ósmoklasisty, z zastrzeżeniem ust. 4 - 12.
2. O ukończeniu szkoły przez ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym postanawia Rada Pedagogiczna, uwzględniając ustalenia zawarte w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym.
3. Uczeń szkoły podstawowej, który nie spełnił warunków, o których mowa w ust. 1, powtarza ostatnią klasę szkoły podstawowej i przystępuje w roku szkolnym, w którym powtarza tę klasę, do ponownego egzaminu ósmoklasisty.
4. Uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym lub niepełnosprawności sprzężone, gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, nie przystępuje do egzaminu ósmoklasisty.
5. Uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawności sprzężone inne niż wymienione w ust. 4 może być zwolniony przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej z obowiązku przystąpienia do egzaminu lub jego części, na wniosek rodziców pozytywnie zaopiniowany przez dyrektora szkoły.
6. Laureat i finalista olimpiady przedmiotowej tematycznej związanej z wybranym przedmiotem lub dziedziną wiedzy oraz laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim, organizowanym z zakresu jednego z przedmiotu objętego egzaminem - jest zwolniony z odpowiedniej części egzaminu ósmoklasisty.
7. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 6, następuje na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie odpowiednio przez ucznia szkoły tytułu odpowiednio laureata lub finalisty.

Zaświadczenie przedkłada się przewodniczącemu zespołu egzaminacyjnego, którym jest dyrektor szkoły.

8. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 7, z odpowiedniej części egzaminu jest równoznaczne z uzyskaniem z danej części egzaminu najwyższego wyniku.
9. W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych, uniemożliwiających przystąpienie do egzaminu w terminie dodatkowym, dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, na udokumentowany wniosek dyrektora szkoły, może zwolnić ucznia lub słuchacza z obowiązku przystąpienia do egzaminu lub danej części egzaminu ósmoklasisty. Dyrektor szkoły składa wniosek w porozumieniu z rodzicami ucznia lub ze słuchaczem.

Rozdział 3

Egzamin przeprowadzany w ostatnim roku nauki w Szkole Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Hłudnie

§ 21

1. W klasie VIII szkoły podstawowej jest przeprowadzany sprawdzian poziomu opanowania umiejętności, ustalony w standardach wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminu w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej, określonych w odrębnych przepisach, zwany dalej "egzaminem ósmoklasisty".
2. Egzamin składa się z trzech części, każda innego dnia.
 - 1) Część 1. obejmuje zadania z języka polskiego.
 - 2) Część 2. obejmuje zadania z matematyki.
 - 3) Część 3. obejmuje zadania z języka obcego nowożytnego (angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego i włoskiego).
3. Egzamin w szkołach dla dzieci i młodzieży przeprowadza się w terminie ustalonym przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, zwanej dalej "Centralną Komisją Egzaminacyjną".

§ 22

1. Uczniowie przystępują do części trzeciej egzaminu z jednego z następujących języków: angielskiego, niemieckiego.
2. Uczniowie przystępują do części trzeciej egzaminu z zakresu tego języka obcego nowożytnego, którego uczą się w szkole jako przedmiotu obowiązkowego.
3. Słuchacz, który uczy się w szkole więcej niż jednego języka obcego nowożytnego jako przedmiotu obowiązkowego, składa dyrektorowi szkoły pisemną deklarację o przystąpieniu do egzaminu z zakresu jednego z tych języków.
4. Deklarację, o której mowa w ust. 2 i 3, składa się nie później niż do dnia 20 września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin.

§ 23

1. Uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania może przystąpić do egzaminu w warunkach dostosowanych do jego indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, na podstawie tego orzeczenia.
2. Uczeń posiadający opinię poradni psychologiczno - pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się może przystąpić do egzaminu w warunkach dostosowanych do jego indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, na podstawie tej opinii. Opinię przedkłada się dyrektorowi szkoły, w terminie do dnia 15 października roku szkolnego, w którym uczeń przystępuje do egzaminu.
3. Uczeń chory lub niesprawny czasowo może przystąpić do egzaminu w warunkach odpowiednich ze względu na jego stan zdrowia, na podstawie zaświadczenia o stanie zdrowia wydane przez lekarza.
4. Uczeń, który w roku szkolnym, w którym przystępuje do egzaminu, był objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole ze względu na trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą, zaburzenia komunikacji językowej lub sytuację kryzysową lub traumatyczną, może przystąpić do egzaminu w warunkach dostosowanych do jego indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej.
5. Opinia Rady Pedagogicznej, o której mowa w ust. 4, jest wydawana na wniosek nauczyciela lub specjalisty wykonującego w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prowadzących zajęcia z uczniem (słuchaczem) w szkole, i po uzyskaniu zgody rodziców (prawnych opiekunów) albo pełnoletniego ucznia lub na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) albo pełnoletniego ucznia.
6. Dla uczniów, o których mowa w ust. 1 - 4, nie przygotowuje się odrębnych zestawów zadań.
7. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej opracowuje szczegółową informację o sposobach dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu do potrzeb i możliwości uczniów, o których mowa w ust. 1 - 4, i podaje ją do publicznej wiadomości na stronie internetowej CKE, nie później niż do dnia 1 września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin.
8. Rada pedagogiczna wskazuje sposób lub sposoby dostosowania warunków przeprowadzania sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego do potrzeb i możliwości uczniów, o których mowa w ust. 1 - 4, spośród możliwych sposobów dostosowania warunków przeprowadzania sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego, określonych w szczegółowej informacji, o której mowa w ust. 7

§ 24

1. Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym nie przystępują do egzaminu.
2. Uczniowie ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, mogą być zwolnieni przez dyrektora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej z obowiązku przystąpienia do egzaminu na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) pozytywnie zaopiniowany przez dyrektora szkoły.
3. Uczniowie ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, którzy z powodu swojej niepełnosprawności nie potrafią samodzielnie czytać lub pisać, są zwolnieni z części trzeciej egzaminu.

§25

1. Laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych oraz laureaci konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim z zakresu jednego z grupy przedmiotów objętych egzaminem, są zwolnieni odpowiednio z odpowiedniej części egzaminu, na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie tytułu odpowiednio laureata lub finalisty. Zaświadczenie przedkłada się przewodniczącemu szkolnego zespołu egzaminacyjnego.
2. Zwolnienie z egzaminu jest równoznaczne uzyskaniem z odpowiedniej części egzaminu najwyższego wyniku.

§ 26

1. Za organizację i przeprowadzenie egzaminu w danej szkole odpowiada przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego, którym jest dyrektor szkoły.
2. Przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego, nie później niż na 2 miesiące przed terminem egzaminu, może powołać zastępcę przewodniczącego szkolnego zespołu egzaminacyjnego spośród nauczycieli zatrudnionych w danej szkole.
3. Jeżeli przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego i jego zastępca, z powodu choroby lub innych ważnych przyczyn, nie mogą wziąć udziału w egzaminie, dyrektor komisji okręgowej powołuje w zastępstwie innego nauczyciela zatrudnionego w danej szkole.
4. Przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego, jego zastępca oraz nauczyciel, o którym mowa w ust. 3, powinni odbyć szkolenie w zakresie organizacji egzaminu, organizowane przez komisję okręgową.

§ 27

1. Przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego w danej szkole w szczególności:
 - 1) Przygotowuje listę uczniów przystępujących do egzaminu; lista zawiera: imię (imiona) i nazwisko ucznia (słuchacza), numer PESEL, miejsce urodzenia, datę urodzenia, płeć, informację o specyficznych trudnościach w uczeniu się, rodzaj zestawu zadań, symbol oddziału i numer ucznia w dzienniku lekcyjnym; listę uczniów przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego przesyła w formie elektronicznej dyrektorowi komisji okręgowej, w terminie ustalonym przez dyrektora komisji okręgowej, nie później jednak niż do dnia 30 listopada roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin;
 - 2) Nadzoruje przygotowanie sal, w których ma być przeprowadzony egzamin, zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy;
 - 3) Powołuje pozostałych członków szkolnego zespołu egzaminacyjnego, nie później niż na miesiąc przed terminem egzaminu;
 - 4) Powołuje, spośród członków szkolnego zespołu egzaminacyjnego, zespoły nadzorujące przebieg egzaminu, o których mowa w § 29 ust. 1, w tym wyznacza przewodniczących tych zespołów;
 - 5) Informuje uczniów o warunkach przebiegu egzaminu - przed rozpoczęciem egzaminu;
 - 6) Nadzoruje przebieg egzaminu;
 - 7) Zapewnia uczniom, o których mowa w § 23 ust. 1 – 4, przystąpienie do egzaminu w warunkach dostosowanych do ich potrzeb i możliwości;
 - 8) Sporządza wykaz uczniów, którzy nie przystąpili do egzaminu lub części egzaminu, oraz niezwłocznie po zakończeniu egzaminu przekazuje ten wykaz dyrektorowi komisji okręgowej; wykaz zawiera: imię (imiona) i nazwisko oraz numer PESEL ucznia (słuchacza);
 - 9) Zabezpiecza, po zakończeniu egzaminu zestawy zadań i karty odpowiedzi uczniów oraz niezwłocznie dostarcza je do miejsca wskazanego przez dyrektora komisji okręgowej;

- 10) Nadzoruje prawidłowe zabezpieczenie pozostałej dokumentacji dotyczącej przygotowania i przebiegu egzaminu.
2. Przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego odbiera przesyłki zawierające pakiety z zestawami zadań i kartami odpowiedzi oraz inne materiały niezbędne do przeprowadzenia egzaminu i sprawdza, czy nie zostały one naruszone, a następnie sprawdza, czy zawierają one wszystkie materiały niezbędne do przeprowadzenia egzaminu. Przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego przechowuje i zabezpiecza wszystkie materiały niezbędne do przeprowadzenia egzaminu.
3. W przypadku stwierdzenia, że przesyłki, o których mowa w ust. 2, zostały naruszone lub nie zawierają wszystkich materiałów niezbędnych do przeprowadzenia egzaminu, przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego lub upoważniony przez niego członek szkolnego zespołu egzaminacyjnego niezwłocznie powiadamia o tym dyrektora komisji okręgowej. Dyrektor komisji okręgowej informuje przewodniczącego szkolnego zespołu egzaminacyjnego lub upoważnionego przez niego członka szkolnego zespołu egzaminacyjnego o dalszym postępowaniu.

§ 28

1. Egzamin jest przeprowadzany w ciągu trzech dni, z tym że:
 - 1) Część pierwsza trwa 120 minut;
 - 2) Część druga trwa 100 minut;
 - 3) Część trzecia trwa 90 minut.
2. Każda część egzaminu jest przeprowadzana innego dnia.
3. Dla uczniów, o których mowa w § 23 ust. 1 - 4, czas trwania egzaminu może być przedłużony. Czas, o jaki może zostać przedłużony egzamin określa dyrektor Komisji Centralnej w szczegółowej informacji.

§ 29

1. W przypadku egzaminu ma być przeprowadzony w kilku salach, przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego powołuje zespoły nadzorujące przebieg egzaminu w poszczególnych salach. Zadaniem zespołu nadzorującego jest w szczególności zapewnienie samodzielnej pracy uczniów.
2. W skład zespołu nadzorującego wchodzi co najmniej 3 osoby, w tym:
 - 1) Przewodniczący;
 - 2) Co najmniej dwóch nauczycieli, z których co najmniej jeden jest zatrudniony w innej szkole lub w placówce.
3. Przewodniczący zespołu nadzorującego kieruje pracą tego zespołu, a w szczególności odpowiada za prawidłowy przebieg egzaminu w danej sali.
4. Nauczyciel zatrudniony w innej szkole lub w placówce zostaje powołany w skład zespołu nadzorującego w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły lub placówki.
5. W przypadku egzaminu członkami zespołu nadzorującego nie mogą być nauczyciele przedmiotów wchodzących w zakres danej części tego egzaminu.

§30

1. Przed rozpoczęciem egzaminu przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego sprawdza, czy pakiety, zawierające zestawy zadań i karty odpowiedzi, oraz inne materiały niezbędne do przeprowadzenia egzaminu, nie zostały naruszone.
2. W przypadku stwierdzenia, że pakiety wymienione w ust. 1 zostały naruszone, przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego zawiesza egzamin i powiadamia o tym dyrektora komisji okręgowej. Dyrektor komisji okręgowej informuje przewodniczącego szkolnego zespołu egzaminacyjnego o dalszym postępowaniu.
3. W przypadku stwierdzenia, że pakiety wymienione w ust.1, nie zostały naruszone przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego otwiera je w obecności przewodniczących zespołów nadzorujących oraz przedstawicieli uczniów, a następnie przekazuje przewodniczącym zespołów nadzorujących zestawy zadań i karty odpowiedzi do przeprowadzenia egzaminu w liczbie odpowiadającej liczbie uczniów w poszczególnych salach.
4. Członkowie zespołu nadzorującego rozdają zestawy zadań i karty odpowiedzi uczniom, polecając sprawdzenie, czy zestaw zadań i karta odpowiedzi są kompletne.
5. Uczeń zgłasza przewodniczącemu zespołu nadzorującego braki w zestawie zadań lub karcie odpowiedzi i otrzymuje nowy zestaw zadań lub nową kartę odpowiedzi.
6. Informację o wymianie zestawu zadań lub karty odpowiedzi przewodniczący zespołu nadzorującego zamieszcza w protokole. Protokół czytelnie podpisuje uczeń, który zgłosił braki w zestawie zadań lub karcie odpowiedzi.
7. Na zestawie zadań i karcie odpowiedzi, przed rozpoczęciem egzaminu, zamieszcza się kod ucznia nadany przez komisję okręgową oraz numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość. Uczniowie nie podpisują zestawów zadań i kart odpowiedzi.

§ 31

1. W czasie trwania egzaminu każdy uczeń pracuje przy osobnym stoliku. Stoliki są ustawione w jednym kierunku, w odległości zapewniającej samodzielność pracy uczniów.
2. W sali, w której jest przeprowadzany egzamin, nie można korzystać z żadnych urządzeń telekomunikacyjnych.

§ 32

1. Każda część egzaminu rozpoczyna się z chwilą zapisania w widocznym miejscu przez przewodniczącego zespołu nadzorującego czasu rozpoczęcia i zakończenia pracy.
2. W czasie trwania egzaminu uczniowie nie powinni opuszczać sali. W szczególnie uzasadnionych przypadkach przewodniczący zespołu nadzorującego może zezwolić uczniowi (słuchaczowi) na opuszczenie sali, po zapewnieniu warunków wykluczających możliwość kontaktowania się ucznia z innymi osobami, z wyjątkiem osób udzielających pomocy medycznej.
3. W czasie trwania egzaminu w sali mogą przebywać wyłącznie uczniowie, przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego, osoby wchodzące w skład zespołu nadzorującego oraz osoby wymienione w § 32, ust 4, pkt 1 – 3.
4. Obserwatorami egzaminu mogą być:

- 1) Delegowani pracownicy ministerstwa obsługującego ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
 - 2) Delegowani pracownicy komisji centralnej i komisji okręgowych;
 - 3) Delegowani przedstawiciele organu sprawującego nadzór pedagogiczny, organu prowadzącego szkołę, szkół wyższych i placówek doskonalenia nauczycieli upoważnieni przez dyrektora komisji okręgowej.
5. Dyrektor komisji okręgowej może powołać, w szczególności spośród nauczycieli, ekspertów sprawdzających prawidłowość egzaminu w danej szkole.
6. W czasie trwania egzaminu uczniom nie udziela się żadnych wyjaśnień dotyczących zadań ani ich nie komentuje.
7. Uczeń który jest chory, w czasie trwania egzaminu może korzystać ze sprzętu medycznego i leków koniecznych ze względu na chorobę.

§ 33

1. W przypadku:

- 4) Stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia;
 - 5) Wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego;
 - 6) Zakłócania przez ucznia prawidłowego przebiegu odpowiedniej części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym uczniom;
 - a) przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego przerywa odpowiednią część egzaminu tego ucznia i unieważnia odpowiednią część egzaminu.
 - 7) Informację o przerwaniu i unieważnieniu odpowiedniej części egzaminu ucznia zamieszcza się w protokole.
2. W przypadku stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej, unieważnia odpowiednią część egzaminu tego ucznia.
3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, uczeń przystępuje ponownie do odpowiedniej części egzaminu w terminie ustalonym przez dyrektora Komisji Centralnej, nie później niż do dnia 20 sierpnia danego roku, w miejscu wskazanym przez dyrektora komisji okręgowej.
4. Jeżeli w trakcie ponownej części egzaminu:
- 1) Stwierdzono niesamodzielną pracę ucznia;
 - 2) Stwierdzono wniesienie lub korzystanie przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego;
 - 3) Stwierdzono zakłócanie przez ucznia prawidłowego przebiegu odpowiedniej części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym uczniom;
 - a) przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego przerywa odpowiednią część egzaminu tego ucznia i unieważnia jego odpowiednią część.
 - 4) Informację o przerwaniu i unieważnieniu odpowiedniej części egzaminu ucznia zamieszcza się w protokole.
5. W przypadku stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia, który ponownie przystąpił do odpowiedniej części egzaminu, dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej, unieważnia odpowiednią część egzaminu gimnazjalnego tego ucznia.

6. W przypadkach, o których mowa w ust. 4 i 5, w zaświadczeniu o szczegółowych wynikach egzaminu dla danego ucznia, w miejscach przeznaczonych na wpisanie wyników uzyskanych z odpowiedniej części egzaminu, wpisuje się „0”.
7. Uczeń, który nie przystąpił do egzaminu w terminie do dnia 20 sierpnia danego roku, powtarza ostatnią klasę oraz przystępuje do egzaminu w następnym roku.

§ 34

1. Prace uczniów sprawdzają egzaminatorzy wpisani do ewidencji egzaminatorów powołani przez dyrektora komisji okręgowej.
2. Wynik egzaminu ustala komisja okręgowa na podstawie liczby punktów przyznanych przez egzaminatorów.
3. Wyniki egzaminu są wyrażane w skali procentowej dla zadań z zakresu:
 - 1) Języka polskiego;
 - 2) Matematyki;
 - 3) Języka obcego nowożytnego.
4. Wynik egzaminu ustalony przez komisję okręgową jest ostateczny.

§ 35

1. Uczeń, który z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpił do egzaminu lub odpowiedniej części tego egzaminu w ustalonym terminie, albo przerwał egzamin, przystępuje do egzaminu lub odpowiedniej części tego egzaminu w dodatkowym terminie ustalonym przez dyrektora Komisji Centralnej, nie później niż do dnia 20 sierpnia danego roku, w miejscu wskazanym przez dyrektora komisji okręgowej.
2. Uczeń, który nie przystąpił do egzaminu w terminie do dnia 20 sierpnia danego roku, powtarza ostatnią klasę, z zastrzeżeniem ust.3.
3. W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych, uniemożliwiających przystąpienie do egzaminu w terminie do dnia 20 sierpnia danego roku, dyrektor komisji okręgowej, na udokumentowany wniosek dyrektora szkoły, może zwolnić ucznia z obowiązku przystąpienia do egzaminu. Dyrektor szkoły składa wniosek w porozumieniu z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia.

§ 36

1. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) albo słuchacza sprawdzona i oceniona praca ucznia jest udostępniana uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom) albo słuchaczowi do wglądu w miejscu i czasie wskazanym przez dyrektora komisji okręgowej.

§ 37

1. Wynik egzaminu nie wpływa na ukończenie szkoły. Wyniku egzaminu nie odnotowuje się na świadectwie ukończenia szkoły.
2. Wyniki egzaminu oraz zaświadczenia o szczegółowych wynikach egzaminu dla każdego ucznia komisja okręgowa przekazuje do szkoły nie później niż na 7 dni przed zakończeniem zajęć dydaktyczno-wychowawczych, a w przypadku, o którym mowa w § 33 i § 35 ust. 1 - do dnia 31 sierpnia danego roku.
3. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 2, dyrektor szkoły przekazuje uczniowi (słuchaczowi) lub jego rodzicom (prawnym opiekunom).

§ 38

1. Przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego sporządza protokół przebiegu egzaminu. Protokół podpisują przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego oraz przewodniczący zespołów nadzorujących.
2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, przekazuje się niezwłocznie do komisji okręgowej.
3. Sprawdzone i ocenione prace uczniów, w tym karty odpowiedzi, które stanowią dokumentację egzaminu, przechowuje komisja okręgowa przez okres 6 miesięcy.
4. Dokumentację egzaminu przechowuje się według zasad określonych w odrębnych przepisach.

§ 39

1. Uczeń może w terminie 2 dni od daty odpowiedniej części egzaminu zgłosić zastrzeżenia do dyrektora komisji okręgowej, jeżeli uzna, że w trakcie egzaminu zostały naruszone przepisy dotyczące jego przeprowadzania.
2. Dyrektor komisji okręgowej rozpatruje zgłoszone zastrzeżenia w terminie 7 dni od daty ich otrzymania. Rozstrzygnięcie dyrektora komisji okręgowej jest ostateczne.
3. W razie stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu na skutek zastrzeżeń, o których mowa w ust. 1, lub z urzędu, dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej, może unieważnić dany egzamin i zarządzić jego ponowne przeprowadzenie, jeżeli to naruszenie mogło wpłynąć na wynik danego egzaminu. Unieważnienie może nastąpić w stosunku do wszystkich uczniów w poszczególnych szkołach, a także w stosunku do poszczególnych uczniów.
4. W przypadku niemożności ustalenia wyników egzaminu z powodu zaginięcia lub zniszczenia arkuszy egzaminacyjnych, kart odpowiedzi lub kart obserwacji, dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej, unieważnia egzamin danych uczniów i zarządza jego ponowne przeprowadzenie.
5. W przypadku stwierdzenia podczas sprawdzania arkuszy egzaminacyjnych niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez uczniów dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej, unieważnia egzamin tych uczniów i zarządza jego ponowne przeprowadzenie.
6. Termin ponownego sprawdzianu albo egzaminu, o którym mowa w ust. 3 - 5, ustala dyrektor Komisji Centralnej.

Rozdział 4

Sposoby gromadzenia informacji o uczniach

§40

1. Sposoby gromadzenia informacji o uczniach obejmują formy, częstotliwość oraz narzędzia i zasady. Umożliwiają one poznanie i wartościowanie:
 - 1) Czy i ile uczeń pamięta, rozumie, umie i potrafi;
 - 2) Czy nastąpił przyrost wiedzy i umiejętności, a tym samym nastąpiła ewaluacja nauczania.
2. Formami gromadzenia informacji (indywidualnej i zbiorowej) są:

- 1) Pytania zadawane uczniom w czasie zajęć wprowadzających nowy materiał nauczania i w czasie zajęć powtórzeniowych przeznaczonych w całości na utrwalanie i jednocześnie na kontrolę (kontrola ustna);
 - 2) Polecenia dawane uczniom (wykonywanie zadań, ćwiczeń), które wykonują ustnie bądź pisemnie na tablicy lub w zeszytce przedmiotowej, albo w zeszytce lub arkuszu ćwiczeń.
 - 3) Wypracowania, dyktanda, sprawdziany, testy, zadania, jako prace klasowe;
 - 4) Sprawdziany nauczycielskie bądź wystandaryzowane testy osiągnięć szkolnych (wewnątrzszkolne badania osiągnięć uczniów);
 - 5) Obserwowanie uczniów w czasie zajęć edukacyjnych;
 - 6) Szacowanie i wartościowanie wytworów pracy uczniów;
 - 7) Testy i ćwiczenia sprawnościowe;
 - 8) Analiza notatek sporządzonych w zeszytach przedmiotowych.
- 3.** Diagnozowanie postępów i osiągnięć uczniów należy prowadzić systematycznie, tj. równomiernie rozłożone na cały okres nauki (rok szkolny, etap nauczania); zarówno bieżące, jak i śródroczne, roczne oraz etapowe; w różnych formach oraz w warunkach zapewniających obiektywność oceny.
- 4.** Częstotliwość oceniania jest uzależniona od tygodniowego wymiaru godzin danych zajęć edukacyjnych (przedmiotu, bloku przedmiotowego, zajęć edukacyjnych) i ich specyfiki, jednak w danym semestrze (okresie) powinna być prowadzona, z zastrzeżeniem ust. 8 - 10, nie rzadziej niż:
- 1) Ustne wypowiedzi ucznia (obejmujące nie więcej niż 3 jednostki lekcyjne) - 2 razy;
 - 2) Wypracowania, dyktanda, sprawdziany, testy, zadania klasowe (zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem oraz maksymalnie jedno dziennie ze wszystkich zajęć edukacyjnych) - 1 raz;
 - 3) Zadania domowe (krótkie i uwzględniające poziom oraz zainteresowania ucznia) - 1 raz;
 - 4) Analiza notatek w zeszytach przedmiotowych (systematyczność, ortografia, charakter pisma, estetyka zeszytu) - 1 raz.
- 5.** Działalność wytwórczą ucznia oraz ćwiczenia i testy sprawnościowe należy poddawać ocenie przy każdej jego aktywności, biorąc pod uwagę wysiłek i zaangażowanie ucznia w swoją pracę, a także uzdolnienia, predyspozycje i wywiązywanie się ucznia z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć.
- 6.** wewnątrzszkolne badanie osiągnięć uczniów przeprowadzane na koniec roku szkolnego (etapu kształcenia)
- 7.** W celu wyeliminowania zbytniego obciążenia ucznia różnymi formami gromadzenia informacji oraz sprawdzania jego postępów ze wszystkich zajęć edukacyjnych (przedmiotów, bloków), wprowadza się następujące ograniczenia, z zastrzeżeniem ust. 8 i ust. 9:
- 1) Wypracowania, zadania klasowe - nie częściej niż raz w tygodniu;
 - 2) Sprawdziany i testy obejmujące dział programowy - nie częściej niż dwa razy w tygodniu;
 - 3) Dyktanda, niezapowiedziane kartkówki oraz sprawdziany obejmujące maksymalnie do 5 tematów - nie częściej niż raz dziennie.
- 8.** W klasach I - III szkoły podstawowej:
- 1) Częstotliwość sprawdzianów pisemnych ustala nauczyciel, dostosowując ich poziom i liczbę do możliwości psychofizycznych uczniów;
 - 2) Sprawdziany pisemne są zapowiadane z 2 dniowym wyprzedzeniem;
 - 3) Poprawienie sprawdzianu pisemnego polega na podkreśleniu w kolorze czerwonym błędów i zakończone jest komentarzem nauczyciela.

9. W klasach IV - VIII szkoły podstawowej:

- 1) Prace klasowe są obowiązkowe dla wszystkich uczniów. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie mógł napisać zadania klasowego z całą klasą, to ma obowiązek uczynić to w terminie dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły. Miejsce i termin pisania sprawdzianu ustala nauczyciel na wniosek ucznia;
 - 2) Nauczyciel ma prawo odpytać, bez zapowiedzi, z przewidzianego sprawdzianem zakresu wiedzy i umiejętności ucznia, który nie napisał w terminie pracy klasowej;
 - 3) Poprawa pracy klasowej jest dobrowolna i jest możliwa tylko raz w terminie dwóch tygodni od daty rozdania prac. Miejsce i termin poprawy sprawdzianu ustala nauczyciel na wniosek ucznia. Dla "kartkówki" nie przewiduje się poprawiania stopnia;
 - 4) Stopień uzyskany podczas poprawy pracy klasowej lub sprawdzianu wpisuje się do dziennika lekcyjnego obok pierwszego stopnia uzyskanego z tego sprawdzianu,
 - 5) Nauczyciel podczas każdej pracy klasowej ma obowiązek podać punktację, tj., liczbę punktów za poszczególne zadania czy polecenia oraz liczbę punktów wymaganych do otrzymania każdej oceny. Każdy sprawdzian powinien zawierać zadania (polecenia) wykraczające poza podstawę programową.
 - 6) Na poszczególne stopnie uczeń musi uzyskać następujący procent poprawnych odpowiedzi:

a)	0% – 33%	niedostateczny;
b)	34% – 53%	dopuszczający;
c)	54% – 75%	dostateczny;
d)	76% – 89%	dobry;
e)	90% – 98%	bardzo dobry;
f)	99% – 100%	celujący.
 - 7) Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który wykonał zadania na ocenę bardzo dobrą obejmujące podstawę programową oraz zadania programowe.
 - 8) Nauczyciel ma prawo przerwać sprawdzian uczniowi lub całej klasie, jeżeli stwierdzi na podstawie zachowania ucznia niesamodzielność jego pracy. Stwierdzenie faktu odpisywania podczas pracy klasowej może być podstawą ustalenia bieżącej oceny niedostatecznej;
 - 9) Na koniec semestru (roku szkolnego) nie przewiduje się sprawdzianu końcowego (zaliczeniowego);
 - 10) Nauczyciel zobowiązany jest do poprawiania pisemnych prac kontrolnych w terminie dwóch tygodni.
- 10. Nie odrabianie pracy domowej, brak zeszytu przedmiotowego lub zeszytu ćwiczeń może być podstawą do ustalenia bieżącej oceny niedostatecznej. Za wykonanie dodatkowych prac nadobowiązkowych nauczyciel może wystawić bieżącą ocenę: celującą, bardzo dobrą lub dobrą, ale nie od nich gorszą.**

§ 41

1. Przy formułowaniu oceny przez nauczyciela muszą być spełnione następujące wymogi:

- 1) Jawności - tzn. podawanie uczniom i ich rodzicom (prawnym opiekunom) ocen do wiadomości;
- 2) Obiektywności - tzn. jasno określone kryteria wymagań na poszczególne stopnie (standardów wymagań edukacyjnych);

- 3) Celowości - tzn. określenie dynamiki rozwoju ucznia (co uczeń osiągnął, a nad czym musi jeszcze popracować);
- 4) Przestrzegania obowiązujących przepisów prawa (Zarządzeń MEN, Statutu Szkoły Podstawowej, Kodeksu Ucznia).
2. Na prośbę ucznia lub jego rodzica (prawnego opiekuna) nauczyciel ustalający ocenę powinien ją uzasadnić.
3. Zasady poprawiania bieżących ocen określają nauczyciele poszczególnych zajęć edukacyjnych (bloków, przedmiotów) i podają je uczniom do wiadomości.
4. Obowiązkiem nauczyciela jest przechowywać pisemne prace kontrolne uczniów do końca danego roku szkolnego. Prace te mogą być udostępnione uczniowi i jego rodzicom (prawnym opiekunom) wg poniższych zasad:
 - 1) Uczeń zapoznaje się z poprawioną przez nauczyciela pracą klasową w szkole na zajęciach edukacyjnych;
 - 2) Rodzice (prawni opiekunowie) ucznia mają wgląd do poprawionej pracy pisemnej swojego dziecka na terenie szkoły, po ustaleniu terminu z nauczycielem uczącym danego przedmiotu.
5. Szczegółowe zasady sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów, tj. sposoby, formy, częstotliwość oraz narzędzia pomiaru określają nauczyciele poszczególnych przedmiotów (bloków, zajęć edukacyjnych), uwzględniając i przestrzegając powyższych ustaleń oraz podają je uczniom i rodzicom (prawnym opiekunom) do wiadomości na początku każdego roku szkolnego. Zasady te, jako część składową przedmiotowego systemu oceniania, opracowują nauczyciele na piśmie i są jednakowe dla wszystkich uczniów na danym etapie kształcenia (z danej klasy, poszczególnych oddziałów).
6. Nauczyciele oceniają aktywność ucznia na lekcji ze wszystkich przedmiotów obowiązujących w danej klasie.
7. Aktywność ucznia oceniana jest oceną bardzo dobrą lub inną za zgodą ucznia.
8. Szczegółowe kryteria ocen z poszczególnych przedmiotów znajdują się w Przedmiotowym Systemie Oceniania.

Rozdział 5

Wewnątrzszkolny system oceniania edukacja wczesnoszkolna - Szkoła Podstawowa im. Kardynała Wyszyńskiego w Hłudnie

§ 42

1. Ocenianie w edukacji wczesnoszkolnej – to proces gromadzenia informacji o uczniach, który jest integralną częścią procesu uczenia się i nauczania.
2. W edukacji wczesnoszkolnej ocena pełni głównie funkcje diagnostyczne, służy wspieraniu szkolnej kariery uczniów oraz motywuje ich do nauki. Jej celem jest monitorowanie rozwoju dziecka.
3. Ocenie podlega praca i postępy ucznia, a nie tylko stan jego wiedzy.
4. Ocena wskazuje, co uczeń osiągnął, co robił dobrze i ile już potrafi.
5. Ocena, to informacja o aktywności, postępach i trudnościach oraz uzdolnieniach i zainteresowaniach ucznia.
6. Ocenianie sprzyjające rozwojowi ucznia:

- 1) daje dziecku informację o tym, co już umie, nad czym musi popracować, jak daleko jest na drodze do osiągnięcia celu;
- 2) uwzględnia możliwości dziecka;
- 3) bierze pod uwagę wkład pracy dziecka, jego wysiłek włożony w wykonanie zadania;
- 4) nie etykietuje dzieci;
- 5) zachęca do dalszej pracy, uświadamia, że wysiłek się opłaca;
- 6) nie pełni funkcji kary czy nagrody;
- 7) nie zawiera krytyki osoby;
- 8) uwzględnia postęp, jaki dokonał się w dziecku.

7. Ocenianie wewnętrzne ma na celu:

- 1) Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie;
- 2) Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju;
- 3) Motywowanie ucznia do dobrej pracy;
- 4) Dostarczanie rodzicom (prawym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia;
- 5) Umożliwianie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

8. Cele edukacyjne.

- 1) Edukacja na tym etapie kształcenia ma na celu w szczególności:
 - a) rozwijanie procesów poznawczych, takich jak: spostrzeganie, obserwacja, uwaga, pamięć, mowa, myślenie poprzez umiejętność posługiwania się bezpośrednimi i pośrednimi metodami poznawania świata (przyrody, kultury);
 - b) rozumienie i używanie słów; posługiwanie się językiem ojczystym w zakresie mówienia, pisanie, czytanie; wypowiadanie się w określonych formach; przygotowanie do odbioru dzieła literackiego, plastycznego, muzycznego;
 - c) kształtowanie umiejętności posługiwania się liczbami; wykonywanie czterech podstawowych działań na konkretach, zastępnikach, liczbach; dokonywanie pomiarów; rozwiązywanie zadań matematycznych; rozpoznawanie prostych figur geometrycznych;
 - d) wyszukiwanie, selekcjonowanie, gromadzenie informacji z różnych źródeł; korzystanie ze zdobytej wiedzy;
 - e) nabywanie doświadczeń i wykorzystywanie ich w nowych sytuacjach;
 - f) kierowanie własną aktywnością, rozwiązywanie problemów w twórczy sposób;
 - g) kształtowanie takich cech, jak: otwartość, ciekawość świata, cierpliwość i wytrwałość w docieraniu do prawdy, obiektywizm;
 - h) kształtowanie i doskonalenie umiejętności rozpoznawania, nazywania i wyrażania własnych emocji językiem mowy, gestu, ruchu, plastyki i muzyki;
 - i) wdrażanie do samokontroli i samooceny oraz właściwego reagowania na zewnętrzną ocenę wykonania zadania;
 - j) doskonalenie umiejętności inicjowania i organizowania wszelkich form działalności związanych z zainteresowaniami;
 - k) rozwijanie umiejętności inicjowania, nawiązywania, podtrzymywania kontaktów społecznych; efektywne komunikowanie się;
 - l) wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w coraz szerszych kręgach społecznych; rozwijanie zainteresowań poprzez uczestnictwo w różnych formach aktywności społecznej; wywiązywanie się z zadań związanych z funkcjonowaniem w danym środowisku; utrzymywanie więzi rodzinnych, przyjacielskich, koleżeńskich; dzielenie się z innymi;
 - m) rozbudzanie zainteresowań przyrodniczych i potrzeby bezpośredniego kontaktu z przyrodą;

- n) wdrażanie do właściwego (zgodnego z przyjętymi normami) zachowania w różnych miejscach i sytuacjach; właściwe korzystanie z dóbr użyteczności publicznej, np.: dróg, komunikacji, instytucji i obiektów kulturalnych, sklepów itp;
- o) rozwijanie własnych zainteresowań poprzez uczestnictwo w różnych formach aktywności artystycznej i sportowej;
- p) kształtowanie umiejętności uczestnictwa w grach i zabawach zgodnie z ustalonymi zasadami; rozpoznawanie i właściwe reagowanie na różne sygnały; troska o własną sprawność fizyczną;
- q) wdrażanie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach; bezpieczne posługiwanie się prostymi narzędziami.

§ 43

Organizacja procesu oceniania

1. Celem pierwszego etapu edukacji szkolnej jest kształtowanie umiejętności dzieci służących zdobywaniu wiedzy na dalszych szczeblach edukacji. Dzieci powinny nauczyć się samokontroli i samooceny wykonywanej pracy. Program edukacji wczesnoszkolnej nie przewiduje oceny cyfrowej, eliminując w ten sposób rywalizację i negatywne odczucia z nią związane.
2. Ocenianie ma charakter ciągły, odbywa się na bieżąco w klasie, podczas wielokierunkowej działalności ucznia. Nauczyciel sprawdza wykonane prace, chwali za wysiłek, za chęć, za pracę. Nagradza uśmiechem, pochwałą, gestem oraz wskazuje, co uczeń powinien zmienić, poprawić czy wyeksponować. Podkreśla więc osiągnięcia ucznia, ale nie porównuje go z innymi uczniami. Nauczyciel stosuje wszystkie dostępne sposoby oceniania wspomagającego, tj. obserwuje ucznia i jego pracę, rozmawia z nim i motywuje do dalszych wysiłków.
3. Nauczyciel obserwuje ucznia i jego rozwój. Gromadzi swoje obserwacje, notuje uwagi, spostrzeżenia. Zbiera również karty pracy ucznia, jego prace dowolne, plastyczne, literackie itp. Na tej podstawie, na półrocze i koniec roku, dokonuje oceny opisowej ucznia, która ma charakter informacyjny, diagnostyczny i motywacyjny.
4. Uczeń klasy I - III szkoły podstawowej otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli jego osiągnięcia w danym roku szkolnym oceniono pozytywnie.
5. Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie określonym wymaganiom edukacyjnym.
6. Z wymaganiami edukacyjnymi, dostosowanymi do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, nauczyciel zobowiązany jest zapoznać ucznia i rodziców (prawnych opiekunów).
7. Zapoznanie się z wymaganiami edukacyjnymi rodzice (prawni opiekunowie) potwierdzają czytelnym podpisem.
8. W wyjątkowych przypadkach, Rada Pedagogiczna może postanowić o powtarzaniu klasy przez ucznia klasy I-III szkoły podstawowej, na podstawie opinii wydanej przez lekarza lub publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną, w tym publiczną poradnię specjalistyczną, oraz w porozumieniu z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia.
9. W ocenie opisowej uwzględnia się:

- 1) postępy ucznia w edukacji;
- 2) postępy ucznia w rozwoju;
- 3) osobiste osiągnięcia ucznia.

10. Zasady oceny opisowej:

- 1) Ocena śródroczna w edukacji wczesnoszkolnej jest oceną opisową – opisane są osiągnięcia ucznia i jego zachowanie na podstawie ocen częściowych i wnikliwej obserwacji dokonywanej systematycznie przez nauczyciela.
- 2) Nauczyciel, na podstawie półrocznej obserwacji, przekazuje rodzicom indywidualne informacje o osiągnięciach dziecka, jego problemach dydaktycznych i wychowawczych, a także ukazuje jego rozwój w określonym przedziale czasowym.
- 3) Ocena śródroczna opisowa przekazywana jest na zebraniach rodzicom, w miesiącu styczniu lub lutym.
- 4) Ocena końcoworoczna w kl. I-III jest pisemną oceną opisową – dotyczy osiągnięć dydaktycznych i zachowania ucznia. Jest dokonywana na podstawie ocen częściowych i całorocznej obserwacji pracy i rozwoju ucznia. Jest to ocena podsumowująca osiągnięcia ucznia.
- 5) Nauczyciel obserwuje codzienną pracę dziecka (ocenianie bieżące), ocenia jego umiejętności, stosując stopnie wspomagające wg następującej skali: 6, 5, 4, 3, 2, 1:
 - a) **6** – celująco, doskonale, znakomicie, wspaniale;
 - b) **5** – bardzo dobrze, biegle, prawidłowo;
 - c) **4** – dobrze, poprawnie, sprawnie;
 - d) **3** – dostatecznie, zadowalająco, wystarczająco, przeciętnie;
 - e) **2** – dopuszczająco, słabo, błędnie, niechętnie;
 - f) **1** – niedostatecznie, niewystarczająco, niezadowalająco, negatywnie.
- 6) Dopuszcza się stosowanie znaków plus (+) lub (-) w ocenie bieżącej i częściowej.

11. Kryteria oceniania bieżącego zajęć edukacyjnych są następujące:

- 1) **Stopień celujący (6)** otrzymuje uczeń, który posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia oraz biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy. Proponuje śmiało, odważne i twórcze rozwiązania problemów i zadań.
- 2) **Stopień bardzo dobry (5)** otrzymuje uczeń, który posiada pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie, sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.
- 3) **Stopień dobry (4)** otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości określone programem nauczania w danej klasie, poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje samodzielnie zadania typowe z elementami problemowymi teoretycznie lub praktycznie. Korzysta z wiedzy w typowych sytuacjach, potrafi poprawiać wskazane błędy.
- 4) **Stopień dostateczny (3)** otrzymuje uczeń, który opanował podstawowe treści programu w zakresie umożliwiającym mu osiąganie postępów w dalszym uczeniu. Zadania o niewielkim stopniu trudności wykonuje samodzielnie lub pod kontrolą nauczyciela.
- 5) **Stopień dopuszczający (2)** otrzymuje uczeń, który ma braki w opanowaniu podstawowych treści programowych danej klasy, ale realizował wymagania konieczne, dające mu wiedzę i umiejętności niezbędne w dalszym kształceniu. Zadania o niewielkim stopniu trudności wykonuje pod kontrolą i kierunkiem nauczyciela.

- 6) **Stopień niedostateczny (1)** otrzymuje uczeń, posiadający duże braki w wiadomościach i umiejętnościach, które uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy. Nie jest w stanie rozwiązać zadania o niewielkim stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela. Nie wykazuje chęci do współpracy i nauki

12. Stosowana skala ocen wspomagających z zachowania i jej kryteria:

- 1) Nauczyciel ocenia zachowanie ucznia na bieżąco i stosuje następujące znaki: **wz, bdb, db, popr, ndp, ng** wynikające z przyjętej w szkole skali ocen:
a) wzorowe	d) poprawne
b) bardzo dobre	e) nieodpowiednie
c) dobre	f) naganne
- 2) Ocenę zachowania śródroczną i końcoworoczną ustala się według kryteriów przyjętych do obowiązującej skali ocen i jest to ocena opisowa.
- 3) Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania ucznia dokonywana jest poprzez jego działanie w trzech obszarach:
- a) aktywność społeczna;
 - b) kultura osobista;
 - c) stosunek do obowiązków szkolnych.

13. Wymagania do poszczególnych obszarów dotyczących zachowania:

- 1) **Aktywność społeczna:**
- a) udział w apelach, konkursach grupowych;
 - b) praca na rzecz klasy, szkoły;
 - c) udział w konkursach poza szkołą;
 - d) dbałość o estetyczny wygląd klasy i innych szkolnych pomieszczeń;
 - e) dyżury;
 - f) poszanowanie sprzętu;
 - g) gromadzenie materiałów na gazetkę;
 - h) pomoc koleżeńska;
 - i) dbałość o honor i tradycję szkoły.
- 2) **Kultura osobista:**
- a) szacunek dla personelu szkoły;
 - b) używanie zwrotów grzecznościowych;
 - c) wykonywanie poleceń;
 - d) szacunek dla rówieśników;
 - e) poszanowanie pracy i przyborów szkolnych;
 - f) estetyka wyglądu;
 - g) kultura spożywania posiłków;
 - h) dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz swoich kolegów.
- 3) **Stosunek do obowiązków szkolnych:**
- a) systematyczne uczęszczanie na zajęcia;
 - b) aktywny udział na zajęciach;
 - c) przygotowanie do zajęć;
 - d) systematyczne korzystanie z biblioteki;
 - e) przeciwstawianie się przejawom przemocy, agresji i wulgarności.

14. Kryteria na poszczególne oceny z zachowania:

- 1) **Wzorowe**
- a) wysoki poziom kultury osobistej w mowie i zachowaniu;
 - b) szacunek do wszystkich osób społeczności szkolnej (nauczyciele, pracownicy, koleżanki, koledzy) oraz innych ludzi;
 - c) wzorowy stosunek do obowiązków szkolnych;

- d) wszystkie nieobecności usprawiedliwione w terminie;
- e) wysoki stopień zaangażowania w życie szkoły i klasy;
- f) przestrzeganie wszystkich przepisów i zasad obowiązujących w szkole;
- g) przeciwstawianie się przejawom przemocy, agresji i wulgarności.

2) **Bardzo dobre**

Uczeń powinien spełniać kryteria na zachowanie dobre oraz 5 wymienionych kryteriów na wzorowe.

3) **Dobre**

- a) przestrzeganie przepisów i zasad obowiązujących w szkole;
- b) okazywanie szacunku wszystkim członkom zbiorowości szkolnej;
- c) zachowanie kultury słowa;
- d) pozytywny stosunek do nauki;
- e) dni nieobecności usprawiedliwione;
- f) sporadyczne spóźnienia (usprawiedliwione);
- g) uczestniczenie w życiu klasy i szkoły;
- h) prawdomówność.

4) **Poprawne**

- a) poprawny stosunek do obowiązków szkolnych;
- b) sporadyczne niewłaściwe zachowanie się na terenie szkoły i poza nią;
- c) niewielkie uchybienia w kulturze osobistej;
- d) sporadyczne nieprzestrzeganie poleceń nauczyciela;
- e) nieusprawiedliwione dni nieobecności.

5) **Nieodpowiednie**

- a) nieodpowiedni stosunek do obowiązków szkolnych;
- b) niewłaściwe zachowanie się na terenie szkoły i poza nią;
- c) uchybienia w kulturze osobistej;
- d) częste nieprzestrzeganie poleceń nauczyciela oraz spóźnianie się;
- e) nieusprawiedliwione dni nieobecności.

6) **Naganne**

- a) niski poziom kultury osobistej (wulgaryzm, arogancja, agresja):
 - używanie wulgarного słownictwa;
 - arogancki stosunek do nauczycieli lub pracowników szkoły;
 - dokonywanie aktów agresji czynnej lub słownej;
- b) umyślne niszczenie mienia szkolnego lub rzeczy osobistych;
- c) wagary lub duże ilości dni bez usprawiedliwienia;
- d) kradzieże lub wyłudzenie pieniędzy;
- e) naganny stosunek do obowiązków szkolnych;
- f) wchodzenie w konflikt z rówieśnikami.

15. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów. Osiągnięcia uczniów klas I –III są oceniane na bieżąco przez nauczyciela. Do nich należy zaliczyć:

1) mówienie i słuchanie;	8) prowadzenie zeszytu i ćwiczeń;
2) czytanie, korzystanie z informacji;	9) samodzielne zdobywanie wiadomości, lektura;
3) przepisywanie;	10) doświadczenia i obserwacje przyrodnicze;
4) pisanie ze słuchu;	11) wiadomości i umiejętności przyrodnicze;
5) pisanie z pamięci;	12) liczenie pamięciowe;
6) elementy gramatyki i ortografii;	
7) recytacja;	

- 13) umiejętność rozwiązywania zadań tekstowych;
- 14) wiadomości i umiejętności praktyczne;
- 15) stosowanie technik plastycznych i technicznych;
- 16) dokładność i estetyka wykonania prac;
- 17) wiedza o sztuce;

- 18) śpiewanie;
- 19) czytanie i zapisywanie nut;
- 20) wykonywanie ćwiczeń gimnastycznych;
- 21) sprawność fizyczna;
- 22) aktywność na lekcji;
- 23) praca w zespole.

16. Częstotliwość oceniania:

- 1) bieżące ocenianie pracy ucznia na zajęciach – recenzja, ocena słowna, ocena według skali ocen: celująco(6), bardzo dobrze(5), dobrze(4), dostatecznie(3), dopuszczająco(2), niedostatecznie(1), plus(+), minus(-);
- 2) semestralne;
- 3) końcoworoczne.

17. Zasady poprawy ocen ze sprawdzianów:

- 1) Jeżeli sprawdzian zaliczy mniej niż 80% uczniów klasy, to obowiązkowo poprawiają go wszyscy uczniowie, którzy otrzymali oceny niedostateczne i dopuszczające, a pozostali uczniowie mogą na własną prośbę poprawiać otrzymane oceny.
- 2) Poprawa sprawdzianu może nastąpić tylko raz w terminie uzgodnionym przez nauczyciela.

18. Sposoby informowania uczniów i rodziców o indywidualnych osiągnięciach:

- 1) O uzyskiwanych ocenach uczniowie i rodzice będą informowani na bieżąco. Oceny będą zapisywane w zeszycie oraz w dzienniku. Prace pisemne będą zawierały recenzję ukazującą zalety i to, na co trzeba zwrócić jeszcze uwagę. Po odpowiedzi ustnej ucznia nauczyciel dokonuje słownego uzasadnienia oceny (mówi, co było dobrze, a co trzeba poprawić).
- 2) Rodzice będą powiadamiani o osiągnięciach uczniów w czasie spotkań z wychowawcą. W przypadku trudności w nauce, częstego nieprzygotowania do zajęć – rodzice informowani będą podczas organizowania indywidualnych spotkań z nauczycielem.

§ 44

1. Podstawowe kompetencje i umiejętności ucznia w klasie I.

1) **Edukacja polonistyczna.**

- a) w zakresie umiejętności społecznych warunkujących porozumiewanie się i kulturę języka:
 - obdarza uwagę dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują; komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia;
 - w kulturalny sposób zwraca się do rozmówcy, mówi na temat, zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób, dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno;
 - uczestniczy w rozmowie na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym, także inspirowane literaturą.
- b) w zakresie umiejętności czytania i pisania:
 - rozumie sens kodowania oraz dekodowania informacji; odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne i napisy;
 - zna wszystkie litery alfabetu, czyta i rozumie proste, krótkie teksty;
 - pisze proste, krótkie zdania: przepisuje, pisze z pamięci; dba o estetykę i poprawność graficzną pisma (przestrzega zasad kaligrafii);
 - posługuje się ze zrozumieniem określeniami: wyraz, głoska, litera, sylaba, zdanie;
 - interesuje się książką i czytaniem; słucha w skupieniu czytanych utworów (np. baśni, opowiadań, wierszy), w miarę swoich możliwości czyta lektury wskazane przez nauczyciela;
 - korzysta z pakietów edukacyjnych (np. zeszytów ćwiczeń i innych pomocy dydaktycznych) pod kierunkiem nauczyciela.

- c) w zakresie umiejętności wypowiadania się w małych formach teatralnych:
- uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego,
 - rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie,
 - odtwarza z pamięci teksty dla dzieci, np. wiersze, piosenki, fragmenty prozy.

2) Edukacja muzyczna.

- a) wychowanie do odbioru i tworzenia muzyki: śpiewanie i muzykowanie, słuchanie i rozumienie.
- b) Uczeń kończący klasę I:
- powtarza prostą melodię; śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego, wykonuje śpiewanki i rymowanki;
 - odtwarza proste rytmy głosem i na instrumentach perkusyjnych; wyraża nastrój i charakter muzyki płaśiąc i tańcząc (reaguje na zmianę tempa i dynamiki);
 - realizuje proste schematy rytmiczne (ruchem całego ciała);
 - wie, że muzykę można zapisać i odczytać;
 - świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swe doznania werbalnie i niewerbalnie;
 - kulturalnie zachowuje się na koncercie oraz w trakcie śpiewania hymnu narodowego.

3) Edukacja plastyczna.

- a) poznawanie architektury, malarstwa i rzeźby. Wyrażanie własnych myśli i uczuć w różnorodnych formach plastycznych. Przygotowanie do korzystania z medialnych środków przekazu.
- b) uczeń kończący klasę I:
- wypowiada się w wybranych technikach plastycznych na płaszczyźnie i w przestrzeni; posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak: kształt, barwa, faktura;
 - ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych;
 - wykonuje proste rekwizyty (np. lalkę, pacynkę) i wykorzystuje je w małych formach teatralnych; tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka;
 - rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki: architekturę (także architekturę zieleni), malarstwo, rzeźbę, grafikę; wypowiada się na ich temat.

4) Edukacja społeczna:

- a) wychowanie do zgodnego współdziałania z rówieśnikami i dorosłymi.
- b) uczeń kończący klasę I:
- potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi; wie, że warto być odważnym, mądrym i pomagać potrzebującym; wie, że nie należy kłamać lub zatajać prawdy;
 - współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz w świecie dorosłych, grzecznie zwraca się do innych w szkole, w domu i na ulicy;
 - wie, co wynika z przynależności do rodziny, jakie są relacje między najbliższymi, wywiązuje się z powinności wobec nich;
 - ma rozeznanie, że pieniądze otrzymuje się za pracę; dostosowuje swe oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny;
 - zna zagrożenia ze strony ludzi; wie, do kogo i w jaki sposób należy się zwrócić o pomoc;
 - wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego;
 - potrafi wymienić status administracyjny swojej miejscowości (wieś, miasto); wie, czym zajmuje się np. policjant, strażak, lekarz, weterynarz; wie, jak można się do nich zwrócić o pomoc;
 - wie, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a Polska znajduje się w Europie; zna symbole narodowe (flaga, godło, hymn narodowy), rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej.

5) Edukacja przyrodnicza.

- a) wychowanie do rozumienia i poszanowania przyrody żywej i nieożywionej.
- b) uczeń kończący klasę I:
 - w zakresie rozumienia i poszanowania świata roślin i zwierząt:
 - rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w takich środowiskach przyrodniczych, jak: park, las, pole uprawne, sad i ogród (działka);
 - zna sposoby przystosowania się zwierząt do poszczególnych pór roku: odloty i przyloty ptaków, zapadanie w sen zimowy;
 - wymienia warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt w gospodarstwie domowym, w szkolnych uprawach i hodowlach itp.; prowadzi proste hodowle i uprawy (w szczególności w kącie przyrody);
 - wie, jaki pożytek przynoszą zwierzęta środowisku: niszczenie szkodników przez ptaki, zapylanie kwiatów przez owady, spulchnianie gleby przez dżdżownice;
 - zna zagrożenia dla środowiska przyrodniczego ze strony człowieka: wypalanie łąk i ściernisk, zatrucie powietrza i wód, pożary lasów, wyrzucanie odpadów i spalanie śmieci itp.; chroni przyrodę: nie śmieci, szanuje rośliny, zachowuje ciszę w parku i w lesie, pomaga zwierzętom przetrwać zimę i upalne lato;
 - zna zagrożenia ze strony zwierząt (niebezpieczne i chore zwierzęta) i roślin (np. trujące owoce, liście, grzyby) i wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia;
 - wie, że należy oszczędzać wodę; wie, jakie znaczenie ma woda w życiu człowieka, roślin i zwierząt;
 - wie, że należy segregować śmieci; rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych.
- c) w zakresie rozumienia warunków atmosferycznych:
 - obserwuje pogodę i prowadzi obrazkowy kalendarz pogody;
 - wie, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu i w telewizji, i stosuje się do podanych informacji o pogodzie, np. ubiera się odpowiednio do pogody;
 - nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku, podejmuje rozsądne decyzje i nie naraża się na niebezpieczeństwo wynikające z pogody;
 - zna zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych, takich jak: burza, huragan, powódź, pożar, i wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia.

6) Edukacja matematyczna:

- a) wspomaganie rozwoju umysłowego oraz kształtowanie wiadomości i umiejętności matematycznych dzieci.
- b) uczeń kończący klasę I w zakresie czynności umysłowych ważnych dla uczenia się matematyki:
 - ustala równoliczność mimo obserwowanych zmian w układzie elementów w porównywanych zbiorach;
 - układa obiekty (np. patyczki) w serie rosnące i malejące, numeruje je; wybiera obiekt w takiej serii, określa następne i poprzednie;
 - klasyfikuje obiekty: tworzy kolekcje np. zwierzęta, zabawki, rzeczy do ubrania;
 - w sytuacjach trudnych i wymagających wysiłku intelektualnego zachowuje się rozumnie, dąży do wykonania zadania;
 - wyprowadza kierunki od siebie i innych osób; określa położenie obiektów względem obranego obiektu; orientuje się na kartce papieru, aby odnajdować informacje (np. w lewym górnym rogu) i rysować strzałki we właściwym kierunku;
 - dostrzega symetrię (np. w rysunku motyla); zauważa, że jedna figura jest powiększeniem lub pomniejszeniem drugiej; kontynuuje regularny wzór (np. szlaczek).
- c) w zakresie liczenia i sprawności rachunkowych:
 - sprawnie liczy obiekty (dostrzega regularności dziesiętkowego systemu liczenia), wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby, także wstecz (zakres do 20); zapisuje liczby cyframi (zakres do 10);

- wyznacza sumy (dodaje) i różnice (odejmuje), manipulując obiektami lub rachując na zbiorach zastępczych, np. na palcach; sprawnie dodaje i odejmuje w zakresie do 10, poprawnie zapisuje te działania;
 - radzi sobie w sytuacjach życiowych, których pomyślne zakończenie wymaga dodawania lub odejmowania;
 - zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji, stosując zapis cyfrowy i znaki działań.
- d) w zakresie pomiaru:
- długości: mierzy długość, posługując się np. linijką; porównuje długości obiektów;
 - ciężaru: potrafi ważyć przedmioty; różnicuje przedmioty cięższe, lżejsze; wie, że towar w sklepie jest pakowany według wagi;
 - płynów: odmierza płyny kubkiem i miarką litrową;
 - czasu: nazywa dni w tygodniu i miesiące w roku; orientuje się, do czego służy kalendarz i potrafi z niego korzystać; rozpoznaje czas na zegarze w takim zakresie, który pozwala mu orientować się w ramach czasowych szkolnych zajęć i domowych obowiązków.
- e) w zakresie obliczeń pieniężnych:
- zna będące w obiegu monety i banknot o wartości 10 zł; zna wartość nabywczą monet i radzi sobie w sytuacji kupna i sprzedaży;
 - zna pojęcie długu i konieczność spłacenia go.

7) Zajęcia komputerowe:

- a) uczeń kończący klasę I:
- posługuje się komputerem w podstawowym zakresie: uruchamia program, korzystając z myszy i klawiatury;
 - wie, jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia;
 - stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera.

8) Zajęcia techniczne:

- a) wychowanie do techniki (poznawanie urządzeń, obsługiwane i szanowanie ich) i działalność konstrukcyjna dzieci.
- b) uczeń kończący klasę I w zakresie wychowania technicznego:
- wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej i dziś siły przyrody (wiatr, wodę); majsterkuje (np. latawce, wiatraczki, tratwy);
 - zna ogólne zasady działania urządzeń domowych (np. latarki, odkurzacza, zegara), posługuje się nimi, nie psując ich;
 - buduje z różnorodnych przedmiotów dostępnych w otoczeniu, np. szalasy, namioty, wagę, tor przeszkód; w miarę możliwości konstruuje urządzenia techniczne z gotowych zestawów do montażu np. dźwigi, samochody, samoloty, statki, domy;
- c) w zakresie dbałości o bezpieczeństwo własne i innych:
- utrzymuje porządek wokół siebie (na swoim stoliku, w sali zabaw, szatni i w ogrodzie), sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku;
 - zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych;
 - wie, jak należy bezpiecznie poruszać się na drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku, np. umie powiadomić dorosłych, zna telefony alarmowe.

9) Wychowanie fizyczne:

- a) kształtowanie sprawności fizycznej dzieci i edukacja zdrowotna.
- b) uczeń kończący klasę I:
- uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną, zgodnie z regułami;
 - potrafi chwytać piłkę, rzucać nią do celu i na odległość, toczyć ją i kozłować;
 - potrafi pokonywać przeszkody naturalne i sztuczne;
 - potrafi wykonywać ćwiczenia równoważne;
 - dba o to, aby prawidłowo siedzieć w ławce, przy stole itp.;

- wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i że można im zapobiegać poprzez: szczepienia ochronne, właściwe odżywianie się, aktywność fizyczną, przestrzeganie higieny; właściwie zachowuje się w sytuacji choroby;
 - wie, że nie może samodzielnie zażywać leków i stosować środków chemicznych (np. środków czystości, środków ochrony roślin);
 - wie, że dzieci niepełnosprawne znajdują się w trudnej sytuacji i pomagają im.
- c) podane umiejętności dotyczą dzieci o prawidłowym rozwoju fizycznym. Umiejętności dzieci niepełnosprawnych ustala się stosownie do ich możliwości.

§ 44

1. Podstawowe kompetencje i umiejętności ucznia po zakończeniu klasy drugiej.

1) Edukacja polonistyczna:

- obdarza uwagę rówieśników i dorosłych;
- słucha wypowiedzi innych;
- uczestniczy w rozmowach na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym;
- bierze udział w rozmowach inspirowanych literaturą;
- rozmawia w kulturalny sposób, zwracając się bezpośrednio do rozmówcy;
- stosuje formy grzecznościowe;
- dostosowuje ton głosu do sytuacji;
- jasno komunikuje swoje potrzeby, spostrzeżenia, odczucia;
- prezentuje własne zdanie;
- poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych;
- poprawnie artykułuje głoski i akcentuje wyrazy;
- stosuje pauzy i właściwą intonację w zdaniu oznajmującym, pytającym i rozkazującym;
- udziela poprawnych odpowiedzi na pytania innych osób;
- spójnie i komunikatywnie formułuje udzielane odpowiedzi;
- zadaje pytania związane z tematem;
- mówi na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym oraz inspirowane literaturą;
- wyraża w czytelny sposób emocje, jakie wywołuje tematyka wypowiedzi;
- systematycznie wzbogaca słownictwo;
- słucha w skupieniu czytanych utworów;
- odpowiada na pytania dotyczące treści słuchanych tekstów;
- ma potrzebę kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci;
- interesuje się książką i czytaniem;
- czyta poprawnie opracowane teksty podręcznikowe;
- w miarę swych możliwości czyta lektury wskazane przez nauczyciela;
- rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi;
- wyszukuje w tekście potrzebne informacje;
- wymienia (wskazuje) postaci występujące w tekstach;
- w miarę możliwości korzysta z obrazkowych słowników i encyklopedii;
- korzysta z pakietów edukacyjnych i innych pomocy dydaktycznych pod kierunkiem nauczyciela – czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci na I etapie edukacyjnym;
- przepisuje poprawnie zdania; rozwija zdania;
- układa samodzielnie i zapisuje proste, krótkie zdania;
- stosuje właściwy szyk wyrazów w zdaniu;
- pod kierunkiem nauczyciela redaguje i pisze w różnych formach: wypowiedź kilkuzdaniową, opis, życzenia, zaproszenie;
- w miarę możliwości samodzielnie realizuje pisemne zadania domowe;
- dba o poprawność ortograficzną i interpunkcyjną;
- dba o estetykę i poprawność graficzną pisma;
- stosuje wielką literę i kropkę w zdaniach;
- stosuje wielką literę w pisowni nazw własnych;
- imiona, nazwiska, nazwy miast i rzek;
- pisze z pamięci krótkie zdania;
- pisze ze słuchu proste zdania w obrębie opracowanego słownictwa;
- pisze poprawnie z pamięci opracowane wyrazy z „ó”, „rz” niewymiennymi, wyrazy z „ż”, „h”, i „ch”;
- zna reguły pisowni wyrazów z „ó”, „rz” wymiennymi;
- posługuje się ze zrozumieniem określeniami: wyraz, głoska, litera, sylaba, zdanie;
- dzieli wyrazy na sylaby, oddziela wyrazy w zdaniach, zdania w tekście;
- dostrzega różnicę między głoską a literą

- rozpoznaje w prostych zdaniach nazwy ludzi, zwierząt, roślin, rzeczy oraz wyrazy oznaczające czynności.

2) **Edukacja muzyczna:**

- powtarza głosem proste melodie;
- śpiewa piosenki z dziecięcego repertuaru;
- wykonuje śpiewanki i rymowanki tematyczne;
- realizuje proste tematy rytmiczne (tataizacją, ruchem całego ciała);
- odtwarza proste rytmy głosem i na instrumentach perkusyjnych;
- realizuje proste rytmy i wzory rytmiczne za pomocą sylab rytmicznych świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża doznania werbalnie i niewerbalnie;
- rozpoznaje różne rodzaje muzyki na podstawie nastroju, tempa i innych elementów;
- dostrzega różnice w charakterze słuchanej muzyki;
- wyraża swe doznania związane z poznawanymi utworami muzycznymi i ilustruje je za pomocą obrazów, ruchu i słów;
- wie, że muzykę można zapisać i odczytać;
- rozpoznaje i nazywa niektóre znaki notacji muzycznej (oznaczenia metrum, klucz wiolinowy, półnuty, ćwierćnuty i odpowiadające im pauzy).

3) **Edukacja plastyczna:**

- rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki: architekturę (w tym architekturę zieleni);
- wypowiada się na temat poznanych obiektów;
- podaje przykłady wytworów architektury typowej dla swojej okolicy oraz wskazuje zabytki architektoniczne swego regionu;
- rozpoznaje wybrane dzieła malarskie;
- odróżnia techniki malarskie od graficznych;
- wypowiada się na temat oglądanych dzieł sztuki plastycznej;
- poznaje wybrane przykłady sztuki rzeźbiarskiej;
- wskazuje cechy charakterystyczne rzeźby ludowej typowej dla swojego regionu;
- wypowiada się w różnych technikach plastycznych na płaszczyźnie;
- posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak: kształt, barwa, faktura;
- umie zastosować określone narzędzia i materiały;
- dba o estetykę prac i dobrą organizację warsztatu pracy;
- wykonuje prace malarskie i graficzne typowe dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka;
- wypowiada się w różnych technikach, tworząc przestrzenne prace plastyczne (rzeźby w plastelinie, glinie, modelinie i in.);
- wykonuje proste rekwizyty (lalka, pacynka itp.) i wykorzystuje je w małych formach teatralnych – tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka;
- ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką;
- korzysta z narzędzi medialnych w swojej działalności twórczej;
- umie korzystać z przekazów medialnych w zakresie pozyskiwania informacji o wybranych dziedzinach sztuki;
- posiada elementarną wiedzę o prawach autora i stosuje się do nich.

4) **Edukacja społeczna z etyką:**

- odróżnia dobro od zła, stara się być sprawiedliwym i prawdomównym;
- wie, że warto być odważnym, mądrym i pomagać potrzebującym;
- wie, że nie należy krzywdzić słabszych;
- wie, że nie należy kłamać lub zatajać prawdy;
- zna zasady bycia dobrą koleżanką/dobrym kolegą i respektuje je;
- zdaje sobie sprawę z tego, jak ważna jest prawdomówność, stara się przeciwdziałać kłamstwu i obmowie;
- dostrzega, kiedy postaci z legend, baśni, opowiadań nie przestrzegają reguł prawdomówności, uczciwości, koleżeńskości i in.;
- wie, że nie wolno zabierać cudzej własności bez pozwolenia, pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich;

- współpracuje z innymi w zabawie, nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych;
- przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej i w świecie dorosłych;
- grzecznie zwraca się do innych w szkole, w domu i na ulicy – jest uczynny i uprzejmy wobec innych;
- uczestniczy w szkolnych wydarzeniach w miarę możliwości;
- wie, że nie wolno zabierać cudzej własności bez pozwolenia;
- pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich;
- wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego;
- zna niektóre zagrożenia ze strony innych ludzi, wie, do kogo i w jaki sposób należy zwrócić się o pomoc;
- zna numery telefonów: pogotowia, policji, straży pożarnej i numer alarmowy 112;
- niesie pomoc potrzebującym, także w sytuacjach codziennych;
- wie, że nie można dążyć do zaspokojenia swoich pragnień kosztem innych i kosztem niszczenia otoczenia;
- stara się chronić przyrodę i szanować ją;
- wie, że nie można dążyć do zaspokojenia swoich pragnień kosztem innych i kosztem niszczenia otoczenia;
- stara się chronić przyrodę i szanować ją;
- wie, co wynika z przynależności do rodziny;
- wie, jakie relacje są między najbliższymi;
- okazuje bliskim miłość i przywiązanie;
- identyfikuje się z rodziną i jej tradycjami;
- zna relacje rodzinne między najbliższymi;
- podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie wywiązuje się z nich;
- wie, że nie należy dążyć do zaspokajania swoich pragnień kosztem innych członków rodziny;
- wie, jaki zawód wykonują rodzice i inni członkowie najbliższej rodziny;
- rozumie, że pieniądze otrzymuje się za pracę;
- rozumie, co to jest sytuacja ekonomiczna rodziny;
- dostosowuje własne oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny;
- wie, że ludzie żyją w różnych warunkach i dlatego nie należy chwalić się bogactwem ani dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach;
- pomaga innym i umie dzielić się z potrzebującymi;
- wymienia status administracyjny swojej miejscowości (wieś, miasto);
- zna pracę ludzi w swojej miejscowości (wybrane zawody);
- zna najbliższą okolicę, ważniejsze obiekty, tradycje;
- wie, do kogo i w jaki sposób może zwrócić się o pomoc;
- rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami w miejscu zamieszkania;
- wie, że jest Polakiem i że mieszka w Polsce;
- zna symbole narodowe (flaga, godło, hymn);
- zna niektóre, ważne dla Polski, wydarzenia historyczne;
- wymienia niektóre zwyczaje i obrzędy typowe dla polskiej tradycji i kultury;
- wie, że Polska znajduje się w Europie;
- rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej;
- zna nazwy krajów sąsiadujących z Polską i potrafi określić ich położenie w stosunku do Polski.

5) Edukacja przyrodnicza:

- rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w takich środowiskach przyrodniczych, jak: park, las, pole uprawne, sad i ogród (działka);
- nazywa typowe gatunki zwierząt domowych;
- rozpoznaje i nazywa wybrane ssaki i ptaki hodowane w gospodarstwach wiejskich;
- zna podstawowe różnice w budowie ciała i sposobie rozmnażania ptaków i ssaków;
- rozpoznaje wybrane gatunki zwierząt i połączyć z ich młodymi;
- wie, jakie są warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt w gospodarstwach domowych, w szkolnych uprawach i hodowlach;
- pielęgnuje rośliny i zwierzęta w klasie oraz prowadzić zespołowo i pod kierunkiem nauczyciela proste uprawy i hodowle (w szczególności w kąciku przyrody);
- zna sposoby przystosowania zwierząt do poszczególnych pór roku (odloty i przyloty ptaków, zapadanie w sen zimowy);
- wie, jak dbać o zwierzęta domowe i hodowlane;

- zna wybrane elementy typowych krajobrazów Polski i ich wpływ na warunki życia roślin i zwierząt;
- wie, jaki pożytek przynoszą środowisku zwierzęta (niszczenie szkodników przez ptaki, zapylanie kwiatów przez owady, spulchnianie gleby przez dżdżownice);
- orientuje się, jakie korzyści czerpie człowiek z hodowli roślin i zwierząt;
- zna niektóre właściwości wybranych roślin (ziół);
- zna niebezpieczeństwa grożące ze strony roślin (trujące owoce, liście, grzyby) – wie, że niektóre zwierzęta mogą być groźne dla człowieka (np.: niebezpieczne i chore zwierzęta, dzikie drapieżniki, zwierzęta chroniące swoje młode);
- zna zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych (burza, huragan, powódź, pożar);
- wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia;
- zna zagrożenia dla środowiska ze strony człowieka (wypalanie łąk i ściernisk, zatrucie powietrza i wód, pożary lasów, wyrzucanie odpadów, spalanie śmieci);
- chroni przyrodę (nie śmieci, szanuje rośliny, zachowuje ciszę w parku i w lesie);
- pomaga zwierzętom przetrwać zimę i upalne lato;
- wie, dlaczego należy oszczędzać wodę i stara się stosować tę wiedzę w praktyce;
- rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych i potrzebę segregowania śmieci;
- wie, jakie znaczenie ma woda w życiu ludzi, zwierząt i roślin;
- wymienia przykłady roślin i zwierząt żyjących w środowisku wodnym;
- nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku;
- zna zagrożenia ze strony niektórych zjawisk atmosferycznych i wie, jak zachowywać się w sytuacji zagrożenia;
- zna kolejne pory roku;
- zna sposoby przystosowania się zwierząt do poszczególnych pór roku: odloty i przyloty ptaków, zapadanie w sen zimowy;
- rozumie potrzebę pomagania zwierzętom podczas zimy i upalnego lata;
- ubiera się stosownie do pory roku, nie naraża się na niebezpieczeństwo wynikające z pogody;
- obserwuje pogodę i prowadzi obrazkowy kalendarz pogody;
- wie, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu lub w telewizji;
- samodzielnie określa stan pogody w danym dniu;
- stosuje się do komunikatów o pogodzie, np. ubiera się odpowiednio do pogody;
- podejmuje rozsądne decyzje i nie naraża się na niebezpieczeństwo wynikające z pogody.

6) Edukacja matematyczna:

- określa położenie przedmiotów w przestrzeni;
- określa położenie obiektów względem obranego obiektu;
- ustawia przedmioty zgodnie z podanymi warunkami;
- orientuje się na kartce, aby odnajdować informacje (np. w prawym górnym rogu) i rysować strzałki we właściwym kierunku;
- klasyfikuje obiekty, tworzy kolekcje (np.: zwierzęta, zabawki, ubrania, zbiory zastępcze);
- układa obiekty (np. patyczki) w serie rosnące i malejące, numeruje je;
- wybiera obiekt w serii, wskazuje następne i poprzednie;
- porównuje przedmioty o cechach przeciwstawnych;
- porównuje liczebność utworzonych kolekcji i zbiorów zastępczych;
- ustala równoliczność mimo obserwowanych zmian w układzie elementów porównywanych zbiorów;
- porównuje liczbę elementów w zbiorach niezależnie od wielkości i układu elementów z wykorzystaniem poznanych znaków matematycznych;
- w sytuacjach trudnych i wymagających wysiłku intelektualnego zachowuje się rozumnie, dąży do wykonania zadania;
- rozróżnia lewą i prawą stronę swojego ciała;
- wyprowadza kierunki od siebie (po prawej stronie, na lewo od);
- określa prawą i lewą stronę drugiej osoby, stojącej tyłem i przodem;
- wyprowadza kierunki od innej osoby;
- orientuje się na kartce papieru, aby odnajdować informacje i rysować strzałki we właściwym kierunku;
- dostrzega symetrię (np. w rysunku motyla) i rysuje drugą połowę figury symetrycznej;
- zauważa zjawisko symetrii w figurach geometrycznych i niektórych elementach otoczenia;
- kontynuuje regularny wzór (np. szlaczek);

- zauważa, że jedna figura jest powiększeniem lub pomniejszeniem drugiej;
- dostrzega stałe następstwa i regularność;
- rozpoznaje i nazywa figury: koło, kwadrat, trójkąt, prostokąt;
- rozpoznaje figury geometryczne położone nietypowo;
- układa figury z patyczków, gumy do skakania oraz na geoplanie;
- klasyfikuje figury według podanej (jednej) cechy;
- dostrzega i kontynuuje powtarzające się sekwencje;
- układa rytmy z przedmiotów, klocków i modeli figury;
- sprawnie liczy obiekty (dostrzega regularność dziesiętkowego systemu liczenia);
- wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby, także wspak (zakres do 20, a w miarę możliwości indywidualnych – bez ograniczania zakresu);
- zapisuje liczby cyframi (zakres do 100);
- liczy dziesiątkami w zakresie 100;
- porównuje liczby, stosując znaki $>$, $<$, $=$, ustala serie rosnące i malejące;
- ilustruje położenie liczb na osi liczbowej;
- rozumie pojęcie liczby w aspekcie głównym, porządkowym i miarowym;
- wyznacza sumy i różnice, manipulując obiektami;
- rachuje w obrębie dodawania i odejmowania na zbiorach zastępczych (w miarę możliwości indywidualnych – bez ograniczania zakresu liczbowego);
- sprawnie dodaje i odejmuje do 20, poprawnie zapisuje działania;
- dodaje i odejmuje proste przypadki w zakresie 100, sprawnie dodaje i odejmuje dziesiątkami;
- mnoży i dzieli w zakresie 30, sprawdza wyniki obliczeń;
- w formach czynnościowych dokonuje operacji mnożenia i dzielenia liczb w zakresie tabeli mnożenia;
- podaje iloczyny liczb w obrębie tabeli mnożenia, sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia;
- radzi sobie w sytuacjach życiowych, których pomyślne zakończenie wymaga dodawania, odejmowania, mnożenia lub dzielenia;
- oblicza i zapisuje proste działania z okienkiem;
- rozwiązuje manipulacyjnie proste zadania matematyczne wyrażone w konkretnych sytuacjach, na rysunkach lub w słownie podanej treści;
- zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji;
- stosuje zapis cyfrowy i znaki działań w rozwiązywaniu zadań z treścią;
- rozwiązuje, układa i przekształca łatwe zadania jednodziałaniowe;
- rozwiązuje zadania złożone łańcuchowo;
- umie rozwiązywać zadania tekstowe na porównywanie różnicowe;
- stosuje w rozwiązywaniu zadań proste równania z niewiadomą w postaci okienka;
- dokonuje pomiarów dowolnie obraną wspólną miarą, porównuje wyniki;
- mierzy długość, szerokość i wysokość przedmiotów, posługując się linijką;
- porównuje długości obiektów i określa je, stosując jednostki: centymetr, metr;
- rysuje odcinki o podanej długości;
- dokonuje prostych obliczeń dotyczących miar długości (bez zamiany jednostek);
- waży przedmioty, używa określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram;
- różnicuje przedmioty lżejsze i cięższe;
- umie wykonać łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek);
- wie, że towar w sklepie pakowany jest według wagi;
- odmierza płyny kubkiem i miarką litrową;
- manipulacyjnie (przelewanie) porównuje ilości płynów, wskazuje więcej, mniej, tyle samo;
- używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra;
- dokonuje prostych obliczeń ilości płynów w różnych sytuacjach praktycznych i w prostych zadaniach tekstowych;
- nazywa dni tygodnia i miesiące w roku;
- orientuje się, do czego służy kalendarz, i potrafi z niego korzystać;
- odczytuje, podaje i zapisuje wybrane daty;
- zna zapis cyfrowy w systemie znaków rzymskich w zakresie I–XII;
- wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych;
- odczytuje czas na zegarze w ramach czasowych zajęć szkolnych i obowiązków domowych;
- orientuje się we wskazaniach zegarów wskazówkowych i z wyświetlaczem cyfrowym w systemie 12-godzinny i 24-godzinny;

- zna pojęcia: godzina, pół godziny;
- wykonuje proste obliczenia zegarowe w obrębie pełnych godzin;
- zna będące w obiegu monety i banknoty;
- zna wartość nabywczą pieniędzy;
- wie, co to dług i rozumie konieczność spłacenia go;
- umie liczyć pieniądze na zbiorach zastępczych;
- radzi sobie w sytuacjach kupna i sprzedaży;
- układa i rozwiązuje proste zadania z treścią o kupowaniu i płaceniu;
- oblicza koszt zakupów na podstawie ilości i ceny towarów;
- wie, jak obliczyć wartość otrzymanej reszty.

7) **Zajęcia komputerowe:**

- zna podstawowe elementy budowy stanowiska komputerowego;
- poprawnie nazywa główne elementy zestawu komputerowego;
- posługuje się komputerem w zakresie uruchamiania programu;
- korzysta z myszy i klawiatury;
- umie posługiwać się wybranymi programami i grami edukacyjnymi;
- wie, jak korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia;
- wie, jaka jest prawidłowa pozycja ciała podczas pracy przy komputerze, jaka jest bezpieczna odległość oczu od monitora;
- rozumie, jakie zagrożenia wynikają z anonimowości kontaktów i podawania swojego adresu w komunikacji multimedialnej;
- stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera i multimedii.

8) **Zajęcia techniczne:**

- wie, jak wytworzono niektóre przedmioty codziennego użytku;
- zna ogólne zasady działania urządzeń domowych;
- posługuje się urządzeniami domowymi, nie psując ich;
- wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej i wykorzystują dziś siły przyrody (wiatr, woda);
- rozpoznaje wybrane rodzaje maszyn i urządzeń wytwórczych;
- wykonuje prace papierowe zgodnie z podaną instrukcją (wycina, zagina, skleja);
- majsterkuje, wykonując np.: latawce, wiatraczki, tratwy;
- buduje z różnorodnych przedmiotów dostępnych w otoczeniu, np.: szałas, namiot, wagę, tor przeszkód;
- konstruuje urządzenia techniczne z gotowych zestawów do montażu, np.: dźwigi, samochody, samoloty, statki, domy;
- wykonuje modele przestrzenne zgodnie z podaną instrukcją, stosując różnorodne materiały;
- odmierza niezbędne ilości materiału (ekonomicznie gospodaruje materiałami);
- pod kierunkiem dorosłego buduje prosty obwód elektryczny z przygotowanych elementów;
- zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych;
- dobiera właściwie narzędzia pracy i posługuje się nimi zgodnie z instrukcją obsługi;
- ostrożnie obchodzi się z narzędziami i urządzeniami wykorzystywanymi podczas pracy;
- ostrożnie obchodzi się z lekami, środkami czystości i ochrony roślin itp., zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego ich używania;
- wie, jak bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze);
- odczytuje znaczenie wybranych znaków drogowych;
- rozumie potrzebę znajomości i przestrzegania przepisów ruchu drogowego;
- zna zasady bezpiecznego i prawidłowego korzystania ze środków komunikacji;
- orientuje się, jak należy zachować się w razie wypadku, np.: powiadomić dorosłych;
- zna telefony alarmowe: pogotowia, policji, straży pożarnej i numer 112;
- utrzymuje porządek wokół siebie (stolik, sala zabaw, szatnia, ogród);
- sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku.

9) **Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna:**

- uczestniczy w zajęciach ruchowych zgodnie z regułami;
- współpracuje z partnerem i całym zespołem podczas realizacji zadań gimnastycznych;
- bierze udział w zespołowych zabawach ruchowych i grach sportowych;

- chwytą piłkę, rzuca nią do celu i na odległość;
- umie toczyć i kozłować piłkę;
- sprawnie pokonuje przeszkody naturalne i sztuczne;
- wykonuje ćwiczenia równoważne;
- skacze przez skakankę, wykonuje skoki jednonoż i obunoż nad niskimi przeszkodami;
- pokonuje wyznaczone odległości marszem, biegiem, na czworakach;
- reaguje ruchem na zmiany rytmu, tempa i głośności (zabawy orientacyjno-porządkowe z zastosowaniem sygnałów dźwiękowych);
- zna zasady wybranych gier zespołowych i stosuje je w praktyce;
- wie, jak prawidłowo siedzieć w ławce i przy stole;
- dba o prawidłowy sposób siedzenia w ławce i przy stole;
- wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i można im zapobiegać poprzez: szczepienia ochronne, właściwe odżywianie, aktywność fizyczną i przestrzeganie higieny;
- wie, że należy stosować konieczne dla zdrowia zabiegi higieniczne (np.: mycie włosów i codzienne mycie całego ciała, mycie zębów);
- wie, że należy kontrolować stan zębów u stomatologa;
- zna wartość aktywności fizycznej i właściwego odżywiania się dla prawidłowego funkcjonowania organizmu;
- właściwie zachowuje się w chorobie;
- wie, że nie można samodzielnie zażywać żadnych leków ani stosować środków chemicznych;
- wie, że dzieci niepełnosprawne znajdują się w trudnej sytuacji;
- rozumie utrudnienia w funkcjonowaniu niepełnosprawnych i pomaga im.

§ 45

1. Podstawowe kompetencje i umiejętności ucznia po zakończeniu klasy trzeciej.

- 1) Centralne miejsce w nauczaniu elementarnym zajmuje edukacja polonistyczna. Wynika ono z roli języka w rozwoju umysłowym, funkcji komunikatywnej w życiu społecznym oraz funkcji ogólnokulturalnej i wychowawczej. Celem edukacji polonistycznej jest proces poznawania języka mówionego i pisanego w kontekście kontaktów dziecka ze światem zewnętrznym i z otoczeniem społeczno-przyrodniczym.
- 2) W przedstawionym programie realizacja tego celu opiera się na integralnie powiązanych ze sobą podstawowych rodzajach ćwiczeń:
 - a) w czytaniu;
 - b) w opracowywaniu tekstów;
 - c) w mówieniu i pisanii;
 - d) ćwiczeniach gramatyczno-ortograficznych z elementami wiedzy o języku;
 - e) ćwiczeniach słownikowo-frazeologicznych i syntaktycznych.
- 3) Wymienione ćwiczenia wyznaczają ramy początkowej nauki czytania, kształcenia literackiego i kształcenia językowego. Zakres treści kształcenia rozszerza się wraz z kolejnymi etapami nauki, co pozwala na pogłębianie wiadomości i doskonalenie nabywanych sprawności językowych.

2. W wyniku oddziaływań dydaktyczno-wychowawczych uczniów kończący I etap edukacyjny, czyli klasę trzecią powinien opanować następujące umiejętności :

1) Edukacja polonistyczna:

- a) swobodnie posługuje się poprawnym językiem ojczystym, tworząc kilkuzdaniowe wypowiedzi;
- b) uczestniczy w rozmowach, właściwie komunikuje się w różnych sytuacjach społecznych;
- c) dba o kulturę wypowiedziania się, poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych;

- d) czyta teksty z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji, zaznacza wybrane fragmenty, określa czas i miejsce akcji, wskazuje głównych bohaterów;
- e) przejawia wrażliwość estetyczną, ma potrzebę kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci;
- f) pisze czytelnie i estetycznie, dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną;
- g) przepisuje teksty, pisze z pamięci i ze słuchu, w miarę swych możliwości samodzielnie realizuje pisemne zadania domowe;
- h) redaguje samodzielnie i zapisuje kilkudzaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie.

2) **Edukacja muzyczna:**

Uczeń kończący I etap edukacyjny posiada umiejętności w zakresie różnych form aktywnego odbioru muzyki, potrafi samodzielnie ją tworzyć:

- śpiewa piosenki ze słuchu;
- tworzy proste ilustracje dźwiękowe do tekstów i obrazów oraz improwizacje ruchowe do muzyki;
- aktywnie słucha muzyki i określa jej cechy;
- rozpoznaje podstawowe formy muzyczne;
- realizuje ruchem proste rytmy i układy rytmiczne, reaguje na zmiany tempa, metrum i dynamiki;
- rozróżnia podstawowe elementy muzyki i znaki notacji muzycznej;
- gra na instrumentach proste melodie i akompaniamenty;
- tańczy podstawowe kroki krakowiaka, polki lub innych tańców ludowych.

3) **Edukacja plastyczna:**

Uczeń kończący klasę trzecią ma przyswojone podstawowe wiadomości w zakresie percepcji i recepcji sztuki oraz posiada umiejętność ekspresji przez różne techniki i środki sztuk plastycznych:

- umie określić swoją przynależność kulturową poprzez kontakt z wybranymi dziedzinami sztuki, zabytkami i tradycjami środowiska, w którym żyje;
- rozróżnia dziedziny działalności twórczej człowieka i rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury;
- potrafi wskazać wytwory rzemiosła artystycznego i sztuki ludowej oraz określić ich znaczenie w kształtowaniu dziedzictwa kulturowego;
- umie korzystać z przekazów medialnych oraz zastosować ich narzędzia i wytwory w kształtowaniu własnego wizerunku oraz upowszechnianiu kultury w środowisku;
- prowadzi własną działalność twórczą, stosując różnorodne środki wyrazu w kompozycjach płaskich i przestrzennych.

4) **Edukacja społeczna (z etyką):**

Po pierwszym etapie edukacyjnym uczeń potrafi uczestniczyć w społeczeństwie, przestrzegając obowiązujących norm, zachowując i umiejętnie egzekwując prawa jednostki, utrzymując poprawne relacje z innymi i będąc otwartym na nowe sytuacje:

- zna wartości etyczne (dobro, sprawiedliwość, prawdomówność, odpowiedzialność) i stara się postępować zgodnie z nimi;
- zna swoje prawa i obowiązki wobec społeczności rówieśniczej, rodzinnej i środowiskowej, rzetelnie je wypełnia i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym tych środowisk;
- identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami, zna i szanuje tradycje najbliższej okolicy, regionu, kraju (zna symbole narodowe oraz najważniejsze wydarzenia z historii Polski oraz ludzi dla niej zasłużonych);
- wie, jak ważna jest praca w życiu człowieka, zna wybrane zawody wykonywane w rodzinie i najbliższej okolicy, potrafi wskazać osoby i instytucje, do których może zgłosić się o pomoc (zna numery ratunkowe i instytucje służące pomocą);
- umie szanować prawa wszystkich ludzi do pracy, wypoczynku i odrębności kulturowej, jest tolerancyjny, nie krzywdzi słabszych, potrafi nieść pomoc potrzebującym.

5) Edukacja przyrodnicza:

Edukacja przyrodnicza w klasach I-III służy wzbogacaniu obrazu świata, kształtującego się w umyśle dziecka. Posiadanie szerokiego zasobu wiedzy przyrodniczej otwiera przed człowiekiem nowe perspektywy i zdecydowanie ułatwia mu funkcjonowanie w świecie, pod warunkiem posiadania również umiejętności praktycznego wykorzystania tej wiedzy w życiu codziennym, a to właśnie osiąga uczeń kończący edukację wczesnoszkolną:

- prowadzi obserwacje i proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i formułuje wnioski;
- nazywa typowe krajobrazy i odpowiadające im ekosystemy, podaje przykłady gatunków roślin i zwierząt charakterystycznych dla tych środowisk;
- zna wpływ światła słonecznego, powietrza i wody, wybranych skał i minerałów na cykliczność życia na Ziemi oraz funkcjonowanie ludzi, zwierząt i roślin;
- wymienia części ciała i organy wewnętrzne zwierząt i ludzi, określa ich rolę dla właściwego funkcjonowania organizmów, stosuje zasady racjonalnego żywienia i systematycznego kontrolowania stanu zdrowia;
- wie, jak dbać o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych, wymienia zagrożenia ze strony roślin i zwierząt, jak również zagrożenia przyrody wynikające z działalności człowieka, propaguje ekologiczny styl życia i podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody;
- prowadzi obserwację zjawisk atmosferycznych, dostosowuje swoje formy aktywności do warunków pogodowych, wyjaśnia zależność zjawisk przyrody od pór roku.

6) Edukacja matematyczna:

Opanowanie podstawowych umiejętności matematycznych oraz zapoznanie z symboliką znaków, osiągnięcie sprawności rachunkowej i umiejętności analitycznych pozwala dziecku kończącemu klasę trzecią na dalsze doskonalenie i pogłębianie wiadomości w kolejnych etapach procesu kształcenia:

- liczy, porównuje, zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000, dodaje i odejmuje w zakresie 100, podaje iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia i sprawdza dzielenie za pomocą mnożenia;
- analizuje podaną treść prostych zadań tekstowych lub samodzielnie konstruuje treść do podanych sytuacji lub ilustracji, rozwiązuje zadania, stosując odpowiednie obliczenia;
- posługuje się podstawowymi wiadomościami praktycznymi (odczytuje wskazania zegarów, termometrów, kalendarzy, liczy pieniądze, waży i mierzy przedmioty) i stosuje te wiadomości w rozwiązywaniu prostych zadań tekstowych;
- odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII, podaje i zapisuje daty oraz porządkuje je chronologicznie, wymienia kolejne dni tygodnia i miesiące roku;
- rozpoznaje i nazywa podstawowe figury geometryczne, wymienia ich cechy, oblicza obwody, mierzy i rysuje odcinki, tworzy układy rytmiczne i wskazuje zjawisko symetrii w figurach geometrycznych i w otoczeniu;
- rozwiązuje łatwe zadania tekstowe z zastosowaniem równania z niewiadomą w postaci okienka oraz zadania na porównywanie różnicowe.

7) Zajęcia komputerowe:

Wprowadzone do edukacji wczesnoszkolnej nową podstawą programową elementy informatyki są bardzo istotne w realizacji celów ogólnych pierwszego etapu edukacyjnego dla dzieci XXI wieku. Obecne we wszystkich dziedzinach codziennego życia technologie informacyjne stawiają wyzwania i im wcześniej dziecko rozpocznie planowe i ukierunkowane posługiwanie się komputerem jako źródłem informacji, tym łatwiej będzie mu funkcjonować w otaczającym go świecie.

Po klasie trzeciej uczeń:

- umie obsługiwać stanowisko komputerowe, nazywając elementy zestawu i posługując się klawiaturą i myszą;
- potrafi posługiwać się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, pisze za pomocą klawiatury litery i cyfry, wykonuje rysunki za pomocą wybranego edytora grafiki,

- umie wyszukiwać i zastosować w praktyce informacje, które znajdują się na wskazanych przez nauczyciela stronach internetowych, dostrzega elementy aktywne, nawiguje po stronach w określonym zakresie;
- zna wynikające z niewłaściwego korzystania z komputera zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa, stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów.

8) **Zajęcia techniczne:**

Uczeń kończący klasę trzecią posiada podstawową wiedzę o środowisku technicznym, potrafi realizować „drogę” powstawania przedmiotu od pomysłu do wytworu:

- rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń transportowych, wytwórczych, informatycznych i elektrycznych, określa ich wartość z punktu widzenia cech użytkowych;
- zna sposoby wytwarzania przedmiotów codziennego użytku, wie jak bezpiecznie i ekonomicznie korzystać z nich w gospodarstwie domowym;
- rozumie potrzebę organizowania indywidualnych i zespołowych działań technicznych, potrafi zadbać o właściwą organizację materiałów, narzędzi i stanowiska pracy;
- potrafi opracować i przedstawić własne pomysły rozwiązań technicznych, zaplanować czynności, zgromadzić materiały i narzędzia niezbędne do ich wykonania;
- zna zasady bezpieczeństwa w poruszaniu się w ruchu ulicznym jako pieszy lub rowerzysta, przestrzega reguł bezpieczeństwa komunikacyjnego, wie jak należy zachować się w sytuacji wypadku.

9) **Wychowanie fizyczne:**

Uczeń po klasie trzeciej ma opanowane podstawowe wiadomości o wpływie aktywności ruchowej na sprawność fizyczną i ogólną kondycję organizmu, rozumie potrzebę ochrony zdrowia i stosowania działań profilaktycznych.

a) W zakresie sprawności ruchowej i treningu zdrowotnego uczeń:

- potrafi przyjmować pozycje wyjściowe i ustawienia właściwe do poszczególnych rodzajów ćwiczeń i prostych układów gimnastycznych, dba o prawidłowe ich wykonanie;
- umie realizować marszobiegi na określonych dystansach lub w podanych ramach czasowych, jeździ na rowerze i wrotkach lub rolkach, bierze udział w zabawach i grach terenowych;
- potrafi posługiwać się piłką i innymi przyborami, przestrzegając zasad bezpieczeństwa i respektując reguły gry oraz decyzje sędziego;
- zna zasady rywalizacji sportowej i stosuje się do nich w rozgrywkach indywidualnych i zespołowych, dba o bezpieczeństwo miejsca i przebiegu zabaw ruchowych;
- umie dbać o higienę osobistą i czystość odzieży, rozumie znaczenie racjonalnego odżywiania, aktywnego sposobu wypoczyniania i systematycznej profilaktyki zdrowotnej dla właściwego funkcjonowania organizmu.

10) **Każde dziecko jest uzdolnione i w sferze motywacyjnej nastawione na wszechstronne poznawanie świata. Szkoła i nauczyciel mają odkryć te uzdolnienia i je rozwijać. W trosce o to, aby dzieci odczuwały satysfakcję z własnej działalności poznawczej i twórczej, trzeba dać im narzędzia i stworzyć im warunki do prezentowania swych osiągnięć.**

III ZASADY OCENY ZACHOWANIA UCZNIA

Rozdział 1

Szkolna ocena zachowania ucznia Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Hłudnie

§ 46

1. Szkolna ocena zachowania ucznia jest elementem systemu wychowawczego szkoły. Jej celem jest wywołanie w uczniu potrzeby doskonalenia własnego postępowania. Klasyfikację uczniów

przeprowadza się 2 razy w ciągu roku szkolnego zgodnie z terminami określonymi w zarządzeniu dyrektora szkoły o organizacji roku szkolnego.

2. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania ustala się według następującej skali:

1) zachowanie wzorowe	wz
2) zachowanie bardzo dobre	bdb
3) zachowanie dobre	db
4) zachowanie poprawne	popr
5) zachowanie nieodpowiednie	ndp
6) zachowanie naganne	ng

3. Śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania wystawia wychowawca klasy zgodnie z przyjętymi kryteriami oceniania zachowania oraz po zasięgnięciu opinii: nauczycieli uczących ucznia, uczniów danej klasy oraz ocenianego ucznia.
4. Samoocena ucznia, ocena zespołu klasowego oraz ocena wychowawcy dokonywane są podczas godzin wychowawczych.
5. Wychowawca klasy ustalając uczniowi ocenę klasyfikacyjną zachowania bierze pod uwagę: osobowość ucznia, jego dojrzałość emocjonalną, możliwości, a także sytuację rodzinną.
6. W wyjątkowych przypadkach, gdy uczeń rażąco uchybił ogólnym kryteriom oceny zachowania - po zatwierdzeniu przez radę pedagogiczną wyników klasyfikacji, wychowawca klasy w porozumieniu z radą pedagogiczną i dyrektorem szkoły może zmienić ocenę zachowania.
7. Do wyjątkowych przypadków należy zaliczyć czyny o dużej szkodliwości społecznej:
- 1) naruszenie uprawnień nauczyciela, jako funkcjonariusza publicznego;
 - 2) fałszowanie dokumentów szkolnych;
 - 3) palenie papierosów, spożywanie alkoholu, posiadanie, handlowanie, używanie narkotyków oraz tzw. dopalaczy;
 - 4) bójki, wyłudzenia, kradzieże itp.
8. Ze względu na zbyt krótki czas, jaki pozostaje na uzyskanie pewności, co do trwałych zmian w zachowaniu ucznia, nie ma w praktyce możliwości uzyskania przez ucznia oceny zachowania wyższej niż przewidywana w aktualnym roku szkolnym.
9. W przypadku zachowań uczniów nieprzewidzianych kryteriami oceniania zachowania ucznia o ocenie zachowania decyduje wychowawca w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.
10. Ocena klasyfikacyjna zachowania nie ma wpływu na:

- 1) Oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych.
 - 2) Promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły z zastrzeżeniem punktu 11.
- 11.** Rada Pedagogiczna może podjąć uchwałę o niepromowaniu do klasy programowo wyższej lub nieukończeniu szkoły przez ucznia, któremu w danej szkole, co najmniej dwa razy z rzędu ustalono naganną roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania.
- 12.** Jeśli zachowanie ucznia w ciągu roku szkolnego uległo wyraźnej poprawie, wychowawca klasy może podwyższyć uczniowi ocenę zachowania.
- 13.** Ustalona przez wychowawcę klasy roczna ocena klasyfikacyjna zachowania jest ostateczna, z zastrzeżeniem punktu 14.
- 14.** Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenie do dyrektora szkoły jeśli uważają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Zastrzeżenia mogą być zgłaszane do dyrektora nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych od dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

Rozdział 2

Kryteria i warunki oceniania zachowania uczniów

§ 47

1. Punktem wyjścia jest ocena dobra. Ocena bardzo dobra i wzorowa świadczy o postępach ucznia w doskonaleniu własnego zachowania. Ocena poprawna, nieodpowiednia i naganna świadczą o łamaniu przez ucznia norm społeczno-kulturowych, moralnych oraz o lekceważącym stosunku do obowiązków szkolnych.
2. Elementami oceny zachowania ucznia są:
 - 1) uspołecznienie ucznia;
 - 2) kultura osobista ucznia;
 - 3) stosunek ucznia do obowiązków szkolnych (nauki).

Rozdział 3

Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne zachowania i ich uzasadnienie.

§ 48

1. ZACHOWANIE DOBRE

- 1) Ocenę dobrą zachowania otrzymuje uczeń, który:

a) w stosunku do obowiązków szkolnych:

- jest przygotowany do lekcji;
- posiada potrzebne podręczniki i przybory szkolne;

- wykonuje polecenia nauczyciela;
- uważa na lekcjach;
- nie ma godzin nieusprawiedliwionych;
- dotrzymuje ustalonych terminów;
- nie wagaruje;
- na terenie szkoły nie używa telefonów komórkowych (nauczyciel ma prawo skonfiskować, a po odbiór komórki powinien zgłosić się rodzic lub opiekun);
- odnosi się z szacunkiem do pokarmów (szacunek dla chleba).

b) kultura osobista:

- nie używa wulgarnych słów;
- panuje nad negatywnymi emocjami;
- jest miły i uprzejmy w stosunku do kolegów, zwraca się z szacunkiem do nauczycieli, pracowników szkoły, znajomych, itd.);
- pomaga innym;
- zachowanie na lekcjach, podczas przerw i poza szkołą nie budzi zastrzeżeń;
- nosi obuwie zmienne;
- dba o estetykę swojego wyglądu i higienę osobistą (ubiera się stosownie do pory roku, sytuacji, unika makijażu, na uroczystości szkolne nosi strój wizytowy- biała bluzka, ciemna spódnica, spodnie, na co dzień nie maluje paznokci, włosów, nie ubiera się wyzywająco);
- szanuje mienie własne, innych osób i społeczne (nie kradnie, nie wyludza, nie niszczy);
- przeciwstawia się przejawom przemocy i agresji, sam jej nie stosuje;
- uczestniczy jedynie w imprezach przeznaczonych dla uczniowskiej kategorii wiekowej, nie uczęszcza bez rodziców (prawnych opiekunów) do dyskotek organizowanych w lokalach, gdzie podawany jest alkohol;
- nie przebywa bez rodziców (prawnych opiekunów) w miejscach publicznych po godz. 22.00;
- szanuje zdrowie własne i innych;
- przestrzega zakazu używania środków szkodzących zdrowiu (alkohol, papierosy, narkotyki, środki odurzające);
- przestrzega zasad bezpieczeństwa.

c) uspołecznienie :

- wywiązuje się z powierzonych mu obowiązków;
- angażuje się w życie klasy;
- dba o wygląd klasy i najbliższego otoczenia;
- dba o honor i tradycje szkoły.

2. ZACHOWANIE BARDZO DOBRE

- 1) **Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który zawsze przestrzega zasad obowiązujących na ocenę dobrą, a oprócz tego:**

a) w stosunku do obowiązków szkolnych:

- rozwija własne zainteresowania poprzez uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych;
- może mieć 2 uwagi negatywne, wynikające z roztargnienia;
- wywiązuje się z powierzonych mu zadań;
- jest systematyczny i punktualny;
- czynnie uczestniczy w zajęciach.

b) kultura osobista:

- wyróżnia się nienaganną kulturą osobistą w szkole;
- okazuje należyty szacunek innym;
- taktownie wypowiada się na lekcji i w kontaktach pozalekcyjnych;
- przeciwstawia się przejawom przemocy.

c) uspołecznienie :

- pomaga innym w nauce;
- na miarę swoich możliwości bierze udział w konkursach, zawodach sportowych, imprezach szkolnych (apele, inscenizacje itp.);
- godnie reprezentuje szkołę na zewnątrz;
- swoją postawą promuje zdrowy styl życia;
- bierze udział w pracach społecznie użytecznych na rzecz klasy, szkoły i środowiska.

3. ZACHOWANIE WZOROWE

1) Ocenę wzorową otrzymuje uczeń, który wzorowo spełnia wymagania na zachowanie dobre i bardzo dobre, a oprócz tego:

a) w stosunku do obowiązków szkolnych:

- osiąga maksymalne wyniki w stosunku do swoich możliwości;
- aktywnie uczestniczy w lekcji;
- zawsze dotrzymuje ustalonych terminów (zwrot książek do biblioteki, prace domowe);
- wszystkie nieobecności i spóźnienia ma usprawiedliwione;
- podejmuje dobrowolnie różne zadania i prace.

b) kultura osobista:

- jest życzliwy w stosunku do innych;
- prezentuje wysoką kulturę słowa i dyskusji.

c) uspołecznienie :

- wykazuje dużą aktywność w działaniu na rzecz klasy, szkoły i środowiska;
- jest inicjatorem imprez młodzieżowych różnego typu;
- wyróżnia się troską o mienie szkolne, klasy i kolegów;

- prawidłowo reaguje na występujące zagrożenia (unika sytuacji zagrożenia, nie podejmuje tzw. „głupiego ryzyka”, informuje innych o zagrożeniach).

4. ZACHOWANIE POPRAWNE

1) **Ocenę poprawną otrzymuje uczeń, który sporadycznie łamie zasady postępowania, zawarte w wymaganiach na ocenę dobrą, na zwróconą uwagę reaguje właściwie, wykazuje chęć poprawy, koryguje swoje zachowanie.**

2) **Ocenę nieodpowiednią otrzymuje uczeń, który:**

a) w stosunku do obowiązków szkolnych:

- często jest nieprzygotowany do lekcji (nie odrabia prac domowych, nie przynosi podręczników, zeszytów, itp.);
- nie reaguje na uwagi nauczyciela;
- często nie wykonuje poleceń nauczyciela;
- nie jest zainteresowany organizacją życia szkoły, czasami zdarza mu się zakłócić przebieg uroczystości szkolnej;
- zdarza mu się zakłócić przebieg lekcji (rozmowa, śmiech, gesty, itp.);
- spóźnia się na lekcje;
- często z błahej przyczyny opuszcza zajęcia;
- liczba godzin nieusprawiedliwionych nie przekracza 20.

b) kultura osobista:

- zdarza mu się być nieuprzejmym wobec dorosłych;
- zdarza mu się zwracać do kolegów w sposób niekulturalny;
- zdarzają się uwagi dotyczące jego nieodpowiednich zachowań na lekcji, podczas przerw i podczas zajęć organizowanych przez szkołę;
- często nie zmienia obuwia;
- nie dba o higienę osobistą i estetyczny wygląd;
- nie szanuje mienia własnego, kolegów, społecznego;
- nie reaguje na przejawy przemocy i agresji, a sam jej używa;
- ma negatywny wpływ na innych;
- sporadycznie zdarzają mu się drobne kradzieże.

c) uspołecznienie :

- nie podejmuje żadnych działań społecznych;
- mienie klasy, szkoły jest mu obojętne;
- w życiu klasy pełni rolę destrukcyjną (zdarza mu się zwracać na siebie uwagę i być obiektem zainteresowania wskutek rozbawiania, upominania innych, itp.);
- zaniedbuje obowiązki (dyżury, inne zobowiązania).

- 3) **Ocenę tę otrzymuje uczeń, gdy środki zaradcze stosowane przez szkołę dają pozytywne wyniki.**

5. ZACHOWANIE NAGANNE

- 1) **Ocenę naganną otrzymuje uczeń, który:**

a) w stosunku do obowiązków szkolnych:

- na lekcjach jest bierny;
- prowokuje innych przez dyskusje, dogadywanie, zaczepianie, rzucanie drobnymi przedmiotami, pokazywanie niestosownych gestów, itp.;
- jest nieobowiązkowy, niezdyscyplinowany;
- nie reaguje na uwagi nauczyciela dotyczące jego wiedzy i zachowania;
- uczestnictwo w imprezach szkolnych ogranicza celowo do zakłócania ich przebiegu (gwizdy, komentarze, wyśmiewanie, postawa niezgodna z wymogami sytuacji, spożywanie alkoholu, narkotyków i palenie papierosów);
- nagminnie spóźnia się na lekcje;
- bez pozwolenia wychodzi ze szkoły w czasie przerw lub w czasie lekcji;
- komentuje wypowiedzi nauczyciela lub kolegów;
- odmawia wykonania polecenia nauczyciela;
- demonstracyjnie reaguje na uwagi (odwraca się, odchodzi, zaprzecza, wyśmiewa się, dopuszcza się wyzywających gestów, itp.);
- w ciągu semestru ma ponad 5 godzin nieusprawiedliwionych z danego przedmiotu lub ponad 2 godziny w przypadku przedmiotu odbywającego się raz w tygodniu (NN przeliczane są na oceny cząstkowe).

b) kultura osobista:

- demonstracyjnie nie dba o kulturę języka;
- jest nieżyczliwy, niekoleżeński, złośliwy w stosunkach międzyludzkich;
- jego zachowanie jest agresywne (przekleństwa, wyzwiska, zastraszanie, poniżanie godności innych, pobicie, kopanie, uszkodzenie ciała itp.);
- często nie zmienia obuwia, w szkole chodzi w kurtce lub nakryciu głowy;
- celowo niszczy mienie kolegów i społeczne (wybijanie szyb, tłuczenie umywalek i sedesów, wrywanie kranów i kontaktów, łamanie krzeseł, ławek, obudów kaloryferów, dziurawienie ścian, niszczenie zieleni, niszczenie zamków, wyposażenia szatni, chowanie i niszczenie odzieży, niszczenie pomocy naukowych, huśtanie się na rurach, itp.);
- wygląda nieestetycznie, jest brudny, odzież ma bardzo wyszukaną, wyzywającą;
- stosuje używki w szkole i poza nią;
- wyludza pieniądze od innych;
- demoralizuje innych przez przynoszenie pism pornograficznych i kaset, nakłania do nieodpowiednich zachowań, obnażanie siebie lub innych;

- wszedł w konflikt z prawem (kradzież, zniszczenie, rozboje, pobicia, włamania, wyłudzenia);
- przynosi do szkoły niebezpieczne narzędzia, przedmioty, substancje (noże, strzykawki, narkotyki, rozpuszczalniki itp.);
- nie toleruje postaw i poglądów innych;
- przebywa w miejscach publicznych po godz. 22⁰⁰.

c) uspołecznienie :

- odmawia wykonania obowiązków;
- jest członkiem grup o charakterze przestępczym;
- destrukcyjnie wpływa na społeczność szkolną;
- swoim zachowaniem naraża zdrowie swoje i innych;
- swoją postawą przejawia destrukcyjny styl życia;
- uczestniczy w imprezach dla dorosłych bez opieki rodzica (opiekuna).

- 2) **Ocenę naganną i nieodpowiednią otrzymuje uczeń, który wykazuje 5 spośród wymienionych zachowań, a wcześniej prowadzono z nim rozmowy (wychowawca, pedagog szkolny, dyrektor) lub w jego sprawie spotkał się zespół wychowawczy. Ocenę tę otrzymuje również uczeń, który w sposób drastyczny przekroczył jedno z wymienionych zachowań.**

Rozdział 4

Tryb ustalania oceny zachowania

§ 49

1. Na ustalenie oceny zachowania składają się 3 elementy:
 - 1) **SAMOOCENA UCZNIA** - opinia ucznia o samym sobie.
 - 2) **OCENA ZESPOŁU UCZNIOWSKIEGO** - formułowanie oceny przez grupę.
 - 3) **OCENA WYCHOWAWCY** - ocena decydująca, podsumowująca, jawna uwzględniająca opinię własną ucznia oraz opinię wyrażoną przez grupę uczniowską z uwzględnieniem uwag Rady Pedagogicznej.
 - 4) Wyżej przedstawiona ocena zachowania obowiązuje od klasy IV szkoły podstawowej .
2. Wychowawcy klas zobowiązani są do zakładania zeszytów zachowania ucznia, w których nauczyciele wpisują pozytywne i negatywne zachowania uczniów w zakresie:
 - 1) Stosunku ucznia do obowiązków szkolnych.
 - 2) Kultury osobistej.
 - 3) Uspołecznienia.

Rozdział 1

Uczniowie z lekką niepełnosprawnością intelektualną

§ 50

1. Sposób dostosowania warunków w szkole:

- 1) Objęcie ucznia formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej określonymi w orzeczeniu (rewalidacja, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne) - opracowanie przez zespół Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego.
- 2) Wszechstronna stymulacja rozwoju funkcji poznawczych oraz wzbogacanie zasobu słownictwa na miarę możliwości ucznia.
- 3) Indywidualizowanie metod pracy z uczniem, sposobu sprawdzania wiadomości i ich oceniania, również podczas egzaminów zewnętrznych.
- 4) Włączanie w różne formy aktywności, wspieranie mocnych stron, dostrzeganie i nagradzanie osiągnięć w celu budowania pozytywnej samooceny.

2. Sposób dostosowania warunków w klasie:

- 1) Określenie miejsca ucznia w klasie – blisko nauczyciela.
- 2) Praca wychowawcza – czuwanie nad adaptacją ucznia i jego integracją z zespołem klasowym, ścisła współpraca z rodzicami/opiekunami ucznia.
- 3) Określenie i wykorzystanie w pracy z uczniem jego preferencji sensorycznych – bazowanie na mocnych stronach, motywowanie i wzmacnianie wiary we własne siły.
- 4) Umożliwianie pracy w małych grupkach, korzystając ze wsparcia i kompetencji kolegów.
- 5) Opracowywanie dla ucznia kart pracy oraz sprawdzianów dostosowanych do możliwości ucznia.
- 6) Omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności – należy podawać etapami atrakcyjny wizualnie i korzystać z różnych pomocy dydaktycznych.
- 7) Uwzględnianie wolnego tempa uczenia się; pozostawienie więcej czasu na opanowanie i utrwalenie materiału, materiał dzielić na mniejsze partie - dostosowanie tempa pracy do możliwości ucznia, wydłużanie czasu na przeczytanie lektury, naukę słówek itp.
- 8) Podawanie krótkich i zrozumiałych poleceń.
- 9) Unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć.
- 10) Częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu - praca na konkretnych z uwzględnieniem krótkotrwałych okresów koncentracji.
- 11) Wykorzystywanie dobrego poziomu pamięci operacyjnej.
- 12) Angażowanie do wypowiedzi ustnej uporządkowanej.
- 13) Unikanie pytań problemowych, przekrojowych.

- 14) Przy ocenianiu uwzględnianie możliwości wystąpienia błędów mających związek z wadą wymowy.
- 15) Odrębne instruowanie ucznia, ukierunkowywanie i wspieranie podczas pracy na lekcji i podczas odpowiedzi.
- 16) Stosowanie pytań naprowadzających, wyjaśnianie poleceń podczas sprawdzianów.
- 17) Zwracanie szczególnej uwagi na odróżnianie istotnych szczegółów; podkreślanie markerem rzeczy ważnych do zapamiętania; stosowanie ćwiczeń doskonalących szybkość i precyzję spostrzegania.
- 18) Uwzględnianie w ocenie wkładu pracy w wykonanie ćwiczenia.
- 19) Stosowanie różnorodnych form wzmocnień pozytywnych w celu zwiększenia motywacji do nauki.
- 20) Szerokie stosowanie zasady pogładowości (od konkretnego do abstraktu, od tego co bliskie do tego co dalekie, od znanego do tego co nieznane, od rzeczy do słowa).
- 21) Zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie, stosownie do jego możliwości.

3. Sposób oceniania:

- 1) Ocenianie ucznia ma za zadanie wspierać jego rozwój i dlatego musi być informacją o postępie, jaki uczynił uczeń w określonym czasie, a nie informacją o tym, czego nie umie. Ponieważ jest procesem emocjonalnym, powinno przebiegać w spokojnej atmosferze, być planową czynnością zrozumiałą dla każdego ucznia. W procesie oceniania należy uwzględnić indywidualne możliwości ucznia. Naczelną zasadą jest stopniowanie trudności oraz praktyczne działanie.
- 2) Kompleksowa ocena uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim wymaga odniesienia do:
 - a) aktualnych możliwości ucznia, jak i jego ograniczeń;
 - b) wkładu pracy;
 - c) zaangażowania;
 - d) samodzielności w wykonywanych działaniach;
 - e) poziomu umiejętności;
 - f) motywacji do pracy;
 - g) systematyczności;
 - h) postępów w rozwoju na miarę indywidualnych możliwości.
- 3) Określając wymagania dydaktyczno-wychowawcze wobec uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, należy pamiętać o konieczności zapewnienia im poczucia bezpieczeństwa, któremu sprzyjają stałość i jasność reguł obowiązujących w szkole i klasie.

4. Kryteria ogólne na poszczególne oceny:

- 1) Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń:

- a) który nie spełnia kryterium oceny dopuszczającej;
 - b) nie opanował najprostszych wiadomości i umiejętności;
 - c) nie potrafił wykonać prostych zadań;
 - d) ma braki uniemożliwiające mu dalszą naukę.
- 2) Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:
- a) prowadził zeszyty przedmiotowe;
 - b) sporadycznie odrabiał prace domowe;
 - c) opanował wiedzę i umiejętności z poszczególnych działów programowych w zakresie kompetencji koniecznych;
 - d) wykazywał niewielką aktywność własną;
 - e) wymagał dużego i częstego wsparcia nauczyciela.
- 3) Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:
- a) prowadził zeszyty przedmiotowe;
 - b) zazwyczaj odrabiał zadania domowe i uzupełniał ćwiczenia;
 - c) posiadał wiedzę i umiejętności w zakresie kompetencji koniecznych;
 - d) pracował na lekcji samodzielnie i w grupie, ale też wymagał wsparcia nauczyciela.
- 4) Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:
- a) prowadził zeszyty przedmiotowe;
 - b) systematycznie uzupełniał ćwiczenia;
 - c) posiadał i wykorzystywał zgodnie z przeznaczeniem przybory potrzebne do lekcji np. geometrii, plastyki, muzyki;
 - d) w miarę systematycznie odrabiał prace domowe;
 - e) aktywnie pracował na lekcji samodzielnie i w grupie przy niewielkim wsparciu nauczyciela;
 - f) posiadał wiedzę i umiejętności w zakresie wymagań podstawowych.
- 5) Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:
- a) spełniał takie same wymagania jak na ocenę dobrą;
 - b) wykazywał dużą inicjatywę w zakresie samodzielnie wykonywanych zadań, zarówno w klasie, jak i w domu;
 - c) wymagał sporadycznego wsparcia nauczyciela w zakresie osiągania poziomu wymagań podstawowych;
 - d) był aktywny i zaangażowany w proces uczenia się, o czym świadczy ilość dobrych i bardzo dobrych ocen cząstkowych.
- 6) Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
- a) spełniał takie same wymagania jak na ocenę bardzo dobrą;
 - b) osiągał wysokie wyniki w sporcie i konkursach artystycznych.

Rozdział 2

Uczniowie z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną.

§ 51

Dostosowanie wymagań edukacyjnych

1. Nauczyciel jest obowiązany na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom.
2. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom, następuje także na podstawie opinii nie publicznej poradni psychologiczno – pedagogicznej, w tym nie publicznej poradni specjalistycznej, o której mowa w art.71b ust.3b ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, zwanej dalej „ustawą”.
3. W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.

§ 52

Klasyfikowanie

1. Klasyfikacja roczna ucznia z umiarkowaną lub znaczną niepełnosprawnością intelektualną w klasach I-III szkoły podstawowej polega na podsumowaniu jego osiągnięć edukacyjnych z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, z uwzględnieniem ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym.
 - 1) Ustala się jedną roczną ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych i jedną roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania.
2. Klasyfikacja roczna ucznia z umiarkowaną lub znaczną niepełnosprawnością intelektualną, poczynwszy od klasy IV szkoły podstawowej, polega na podsumowaniu jego osiągnięć edukacyjnych z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, z uwzględnieniem ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym.
3. Zajęcia edukacyjno - terapeutyczne obejmują następujące obszary:
 - 1) Funkcjonowanie osobiste i społeczne.
 - 2) Zajęcia rozwijające komunikowanie się.
 - 3) Zajęcia rozwijające kreatywność.
 - 4) Wychowanie fizyczne.
4. Oceny bieżące oraz śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych dla uczniów z umiarkowaną lub znaczną niepełnosprawnością intelektualną są ocenami opisowymi.
5. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne zachowania dla uczniów z umiarkowaną lub znaczną niepełnosprawnością intelektualną są ocenami opisowymi.
6. Rada Pedagogiczna może podjąć uchwałę o niepromowaniu do klasy programowo wyższej lub nieukończeniu szkoły przez ucznia, któremu w danej szkole co najmniej dwa razy z rzędu ustalono naganną roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania.

Rozdział 1

Ocenianie nauczania, zachowania i promowanie uczniów w okresie nauczania zdalnego

§ 53

1. Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania w nauczaniu zdalnym mają charakter przejściowy.
2. Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania w nauczaniu zdalnym wprowadza się w celu umożliwienia realizacji podstawy programowej oraz monitorowania postępów edukacyjnych uczniów w okresie, w którym tradycyjna forma realizacji zajęć jest niemożliwa do kontynuowania.
3. Zakres wiedzy i umiejętności podlegający ocenie zawarty będzie w materiałach przekazywanych przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów.
4. Sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności na czas nauki zdalnej ujęte są w aneksach do kryteriów oceniania z poszczególnych przedmiotów.
5. Uczniowie zobowiązani są do regularnego kontaktu z nauczycielem oraz do odsyłania prac wskazanych przez nauczyciela w wyznaczonym terminie.
6. Oprócz oceniania wiedzy i umiejętności uczniów, ocenie będą podlegały sumienność, terminowość i zaangażowanie w pracę zdalną zgodnie z zasadami ustalonymi przez nauczyciela każdego przedmiotu.
7. W czasie nauczania zdalnego obowiązuje skala ocen od 1 do 6.
8. Klasyfikowanie i promowanie uczniów odbywa się na zasadach opisanych w Statucie Szkoły.
9. O zagrożeniach oceną niedostateczną wychowawca i nauczyciele informują rodziców/prawnych opiekunów w terminie wynikającym z harmonogramu pracy szkoły.
10. Przy wystawianiu oceny końcowej z przedmiotu bierze się pod uwagę:
 - 1) ocenę śródroczną,
 - 2) oceny bieżące uzyskane w trakcie nauczania stacjonarnego,
 - 3) oceny bieżące uzyskane przy zdalnym nauczaniu.
11. Przy ustalaniu oceny z zachowania uczniów, pod uwagę będą brane w szczególności systematyczność pracy, terminowość odsyłania prac, oraz zaangażowanie w pracę zdalną.